OPPDAL KOMMUNE

I samarbeid mellom sektor samfunn og oppvekst

Oppdal ungdomsskole
Mulighetsstudie og konseptvalgutredning

Utarbeidet av: Oppdal kommune

Sektorleder samfunn: Thomas Elier Sandvik

Sektorleder oppvekst: Inger Beate Måren Sundseth

Prosjektleder/forfatter: Emmanuel A. Perez Banda

Versjon	Dato	Beskrivelse endring	Godkjent av
1.0	06.11.26	Godkjent av sektorleder samfunn og sektorleder Oppvekst	TS og IBMS

Det vises til kommunestyrets vedtak i økonomiplan 2026-2029 der det bestilles en sak med framdriftsplan og finansiering knyttet til ombygging/rehabilitering av ungdomsskolen. Kommunestyret ber om at saken også utreder nybygg i tillegg til ombygging/ rehabilitering.

Vedtak kommunestyret 18.06.2026 PS 26/62 Økonomiplan 2027 - 2030

Sammendrag

Oppdal kommune har behov for å avklare framtidig løsning for ungdomsskolen. Dagens skole er en viktig del av kommunens tjenestetilbud, men bygget står overfor et økende behov for oppgradering for å tilfredsstille dagens krav til læringsmiljø, universell utforming, tekniske installasjoner og arealeffektivitet. Samtidig representerer anlegget betydelige verdier gjennom sin sentrale lokalisering, robuste konstruksjon og nærhet til idretts- og kulturtilbud.

Formålet med denne konseptvalgutredningen har vært å vurdere hvordan kommunen best kan dekke framtidige behov for ungdomsskole, samtidig som det tas hensyn til økonomi, bærekraft, samfunnsnytte og langsiktig ressursforvaltning. Utredningen bygger på kartlegging av behov, medvirkning fra elever og ansatte, analyser av eksisterende bygningsmasse samt vurderinger av funksjonalitet, arealbehov, investeringskostnader og livssykluskostnader.

Tre alternativer er vurdert:

- **Alternativ 1:** Ombygging og rehabilitering av dagens ungdomsskole
- **Alternativ 2A:** Nybygg på dagens skoletomt
- **Alternativ 2B:** Nybygg på basketballtomta

Alle alternativene vurderes å kunne gi gode og framtidsrettede læringsarealer for elever og ansatte. Alternativene har imidlertid ulike styrker og utfordringer knyttet til funksjonalitet, gjennomførbarhet, økonomi, bærekraft, arealutnyttelse og risiko.

Utredningen viser at investeringskostnadene for de ulike alternativene ligger relativt nært hverandre. Vurderingen av alternativene må derfor sees i et helhetlig perspektiv hvor både økonomiske, funksjonelle, miljømessige og samfunnsmessige forhold inngår. Analysen viser også at valg av løsning vil ha konsekvenser for hvordan eksisterende bygningsmasse, utearealer og øvrige kommunale funksjoner kan utvikles og sambrukes i framtiden.

Konseptvalgutredningen skal danne grunnlag for kommunens videre beslutninger om framtidige skolelokaler. Før endelig valg av løsning anbefales det å arbeide videre med de aktuelle alternativene gjennom ytterligere kvalitetssikring av kostnader, tekniske avklaringer og videre utvikling av rom- og funksjonsprogram.

Innholdsfortegnelse

Sammendrag 3

1. Innledning 6

1.1 Metode og organisering 7

1.2 Metodens begrensinger 10

2. Prosjektets mål og premisser 11

3. Dagens situasjon 13

3.1 Tomteforhold og nærområdet 14

3.2 Bygg 18

3.3 Overordnet teknisk tilstand 22

3.4 Tilpasningsdyktighet og funksjonell egnethet 25

3.5 Universell utforming 27

3.6 Trafikksikkerhet 27

4. Bruk 28

Dimensjonering av skolen 28

4.1 Arealutnyttelse i dagens skole. 29

Areal disponering dagens skole 30

5. Medvirkning 32

5.1 Medvirkning på strategisk nivå 32

5.2 Interessegrupper 33

5.3 Organisering av prosessen 34

5.4 Temaer i medvirkningen 35

5.5 Likeverdig deltakelse 35

5.6 Hovedfunn - Intervjuer 36
5.7 Hovedfunn – Ideeverksted 41
5.8 Videre medvirkning 42
6. Sambruk og samlokalisering 43
7. Bærekraftsvurdering 47
7.1 Miljømessig bærekraft 47
7.2 Sosial bærekraft 48
7.3 Økonomisk bærekraft 48
8. Utviklingsalternativer 50
8.1 Arealforutsetninger og behov for tidligfasevurderinger 50
8.2 Alternativ 1 Ombygging med tilleggsareal 53
8.3 Referanseprosjekter ombygging 63
8.4 Alternativ 2 – Riving og nybygg 67
8.5 Referanseprosjekter nybygging 75
9 Investeringskostnader 78
10 Vurderingskriterier for konseptet 82
11 Anbefalinger og veien videre 85
11.1 Veien videre 86
12 Bruk av KI i denne utredningen 87

1. Innledning

Oppdal kommune v/sektor samfunn har utarbeidet et beslutningsgrunnlag for videre utvikling av Oppdal ungdomsskole. Bakgrunnen er behovet for å avklare hvordan skoleanlegget kan møte framtidige krav til kapasitet, funksjonalitet, læringsmiljø, universell utforming og teknisk standard. Kommunestyret har bedt om at både ombygging og rehabilitering av eksisterende skole samt nybygg utredes før det tas stilling til videre retning.

Formålet med utredningen er å gi kommunestyret et faglig og økonomisk grunnlag for å velge den løsningen som samlet sett ivaretar skolens behov og kommunens langsiktige interesser. Alternativene skal vurderes på et sammenlignbart grunnlag med hensyn til funksjonalitet, kostnader, bærekraft, ombruk, gjennomføring, påvirkning på skoledriften og risiko. Arbeidet skal bygge på oppdatert kunnskap om dagens bygg, framtidige elev- og arealbehov og innspill fra elever, ansatte og andre berørte grupper.

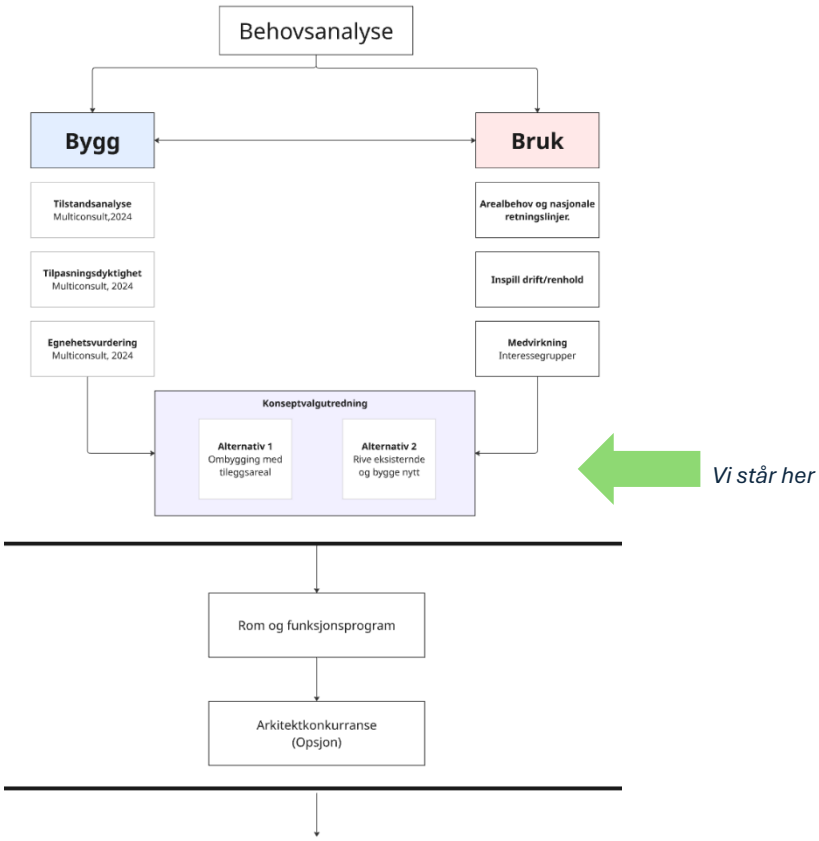
Utredningen gjennomføres på overordnet nivå og skal danne grunnlag for valg av konsept. Den omfatter ikke detaljprosjektering eller fastsettelse av endelig kostnadsramme. Vurderingene skal ta utgangspunkt i kommunens vedtatte mål for barn og unge, medvirkning, universell utforming, klima og langsiktig økonomisk bærekraft.

1.1 Metode og organisering

Utredningen er utarbeidet i regi av Oppdal kommune, med sektor samfunn som prosjekteier og ansvarlig for prosess og leveranse. Arbeidet gjennomføres i samarbeid mellom relevante kommunale fagområder som blant annet sektor oppvekst, enhet for tekniske tjenester og med bistand fra ekstern fagkompetanse der dette var nødvendig.

Rapporten bygger på en forståelse av skolen som en kombinasjon av bygningsmessige rammer og skolens faktiske bruk. Disse perspektivene undersøkes først hver for seg. Den bygningsmessige kartleggingen omfatter blant annet teknisk tilstand, arealer, inneklima, universell utforming, og muligheter for ombygging og ombruk. Samtidig kartlegges skolens kapasitet, organisering, og funksjonsbehov, med utgangspunkt i nasjonale retningslinjer erfaringer fra elever og ansatte. Bygg og bruk vurderes deretter samlet for å avklare hvor godt dagens skoleanlegg støtter virksomheten, og hvilke behov de ulike alternativene må ivareta

Det vil være avgjørende at det i neste fase utarbeides et **detaljert rom- og funksjonsprogram** med bistand fra relevante fagspesialister og brukere. Denne fasen kalles for **programmering**. Et grundig rom- og funksjonsprogram vil også bidra til å redusere usikkerhet knyttet til omfang, gjennomførbarhet, samt gi et bedre grunnlag for videre prosjektering og beslutninger.

Rapporten skal bygge på gjennomgang av eksisterende dokumentasjon, oppdaterte tekniske og økonomiske vurderinger, analyse av framtidige behov og medvirkning fra elever, ansatte og andre berørte grupper.

Medvirkning skal inngå som en del av kunnskapsgrunnlaget og gjennomføres på en strukturert måte. Innspill skal dokumenteres, vurderes og følges opp som del av arbeidet med behov, mål og alternative løsninger. Brukerne skal høres, men innspillene må vurderes opp mot faglige, økonomiske og andre relevante hensyn.

Prosjektgruppe:

Det er etablert en prosjektgruppe bestående av representanter fra Oppdal ungdomsskole, kommunal administrasjon og øvrige relevante fagområder. Gruppen har bidratt med faglige vurderinger, brukerperspektiver og lokalkunnskap gjennom utredningsarbeidet, og har vært en viktig arena for forankring, medvirkning og kvalitetssikring av prosjektets premisser og løsninger. Sammensetningen av prosjektgruppen er valgt for å sikre bred representasjon fra både skole, kommune og berørte interessenter.

Gruppen består av:

Thomas Elier Sandvik – Sektorleder samfunn, Oppdal kommune

Inger Beate Måren Sundseth – Sektorleder oppvekst, Oppdal kommune

Emmanuel A. Perez Banda – Prosjektleder, Oppdal kommune

Hilde Brandegg – Rektor, Oppdal ungdomsskole

Åse Kristin Solli Eriksen – leder for Foreldrenes Arbeidsutvalg (FAU) v/ Oppdal ungdomsskole

Christian Skjesol/Bernt Aalbu – Verneombud, Oppdal ungdomsskole

Jorid Grut Meland – Tillitsvalgt for Utdanningsforbundet, Oppdal ungdomsskole

Anders Nordmo – Enhetsleder, tekniske tjenester

Amanuel Mulugeta/Aurora Stene Lie – Elevråd

Ai Ni Tun Desember/Audun Gullestad Asphaug – Ungdomsrådet

I tillegg til prosjektgruppen er det innhentet faglige innspill fra flere interne og eksterne ressurspersoner med kompetanse innen skolebygg, eiendomsforvaltning, tekniske fag, arealplanlegging og drift. Aktørene har vært involvert på ulike tidspunkt gjennom utredningsarbeidet og har bidratt med ulike perspektiver og vurderinger knyttet til de problemstillingene som har vært aktuelle i de forskjellige fasene av prosjektet.

Den brede involveringen har vært viktig for å belyse muligheter, utfordringer og konsekvenser knyttet til de ulike alternativene, samt for å kvalitetssikre forutsetninger, arealbehov, funksjonsløsninger og tekniske vurderinger. Utredningen bygger dermed på et tverrfaglig kunnskapsgrunnlag hvor innspill fra relevante fagmiljøer, brukere og interessenter er vurdert og innarbeidet der det har vært hensiktsmessig.

Følgende aktører har bidratt med faglige innspill og vurderinger i arbeidet:

Beate Lauritzen – Enhetsleder Kulturhuset, Oppdal kommune.

Ingrid Braut – Innvandrertjenesten, Oppdal kommune

Christina Heggen Sabado - Innvandrertjenesten, Oppdal kommune

Vegar Kilde - Plan og forvaltning, Oppdal kommune

Dag Hopland Gorseth – Bygg og eiendom, Oppdal kommune

Sjur Vammervold – Plan og forvaltning, Oppdal kommune

Julian Christ – Avdelingsleder Bygg, Oppdal kommune

Ali Mohammadi - Driftsoperatør, Oppdal kommune

Idar Heggvold – Tidligere Avdelingsleder bygg, Oppdal kommune

Geir Sæther – Teknisk tjenester, Oppdal kommune.

Tore Samskott – Avdelingsleder Vann og avløp, Oppdal kommune.

Per Olav Lyngstad – Prosjektleder, Oppdal kommune

Tor Grøtan - Norconsult

Sondre Hegna – Bygganalyse AS

Einar Bjørgen og Trond Nyhaug – URD klima

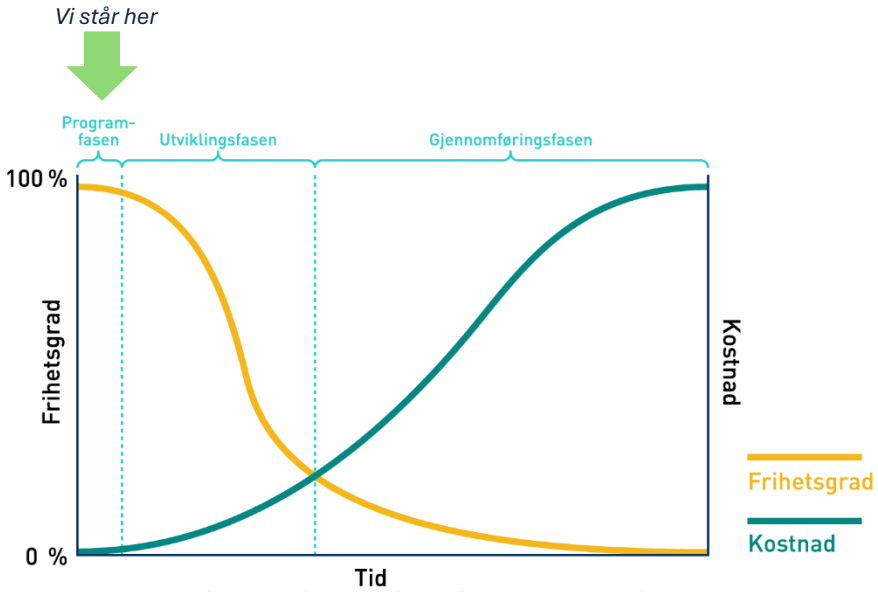
Øyvind Melhus – Rektor, Aune barneskole

Som en del av medvirkningsprosessen har prosjektleder også presentert status, prosess og foreløpige vurderinger for både FAU og de ansatte ved Oppdal ungdomsskole. Dette har bidratt til å sikre informasjon, forankring og mulighet for innspill fra sentrale brukergrupper underveis i arbeidet.

1.2 Metodens begrensinger

Metoden gir en strukturert vurdering av forholdet mellom bygg og bruk, men har også enkelte begrensninger. I denne tidlige fasen foreligger det ikke en fullstendig detaljoversikt over alle tekniske, funksjonelle, økonomiske og planmessige forhold som kan påvirke prosjektet. Det kan derfor avdekkes nye behov, avhengigheter og risikoforhold i senere faser. Dette er en naturlig usikkerhet i tidligfasearbeid, og gjelder særlig ved ombyggings- og rehabiliteringsprosjekter. På dette stadiet er det ofte begrenset kjennskap til eksisterende bygningsmasse, tekniske installasjoner og skjulte forhold som først avdekkes gjennom detaljprosjektering, nærmere undersøkelser og eventuelle rivearbeider. Det må derfor regnes med at nye utfordringer, behov og avhengigheter kan identifiseres etter hvert som prosjektet modnes.

Kostnader, framdrift og konsekvenser må derfor forstås som overordnede vurderinger, og vil måtte kvalitetssikres og detaljeres gjennom videre utredning og prosjektering. Risiko knyttet til omfang, kostnader, framdrift og tekniske løsninger vil gradvis reduseres etter hvert som prosjektgrunnlaget blir mer detaljert og forhold i eksisterende bygg blir nærmere kartlagt. I tabellen under vises sammenheng mellom frihetsgrad (og/eller risiko) og kostnader i prosjekt tidsløp.

Kilde: Samspill i bygge- og anleggsprosjekter Arkitektbedriftene i Norge og RIF Juni 2020

2. Prosjektets mål og premisser

For å kunne vurdere ulike utviklingsalternativer på en helhetlig og sammenlignbar måte er det nødvendig å definere felles mål og premisser for prosjektet. Disse skal danne grunnlaget for vurderingene som gjøres gjennom utredningen og sikre at alternativene vurderes opp mot både dagens behov og kommunens langsiktige ambisjoner for skoleutvikling. Mål og premisser skal bidra til å balansere hensyn knyttet til pedagogikk, funksjonalitet, økonomi, bærekraft og framtidig utvikling.

Utgangspunktet for prosjektet er behovene som er identifisert gjennom dialog med skolens ledelse, ansatte, elever og andre relevante interessenter. Tilbakemeldingene peker på et behov for moderne, fleksible og funksjonelle læringsarealer som støtter ulike undervisningsformer, samarbeid og tilpasset opplæring. Det er samtidig et ønske om gode arbeidsforhold for ansatte, hensiktsmessige støttefunksjoner og en organisering av arealene som bidrar til oversikt, trygghet og effektiv drift.

Prosjektet skal videre legge gjeldende kommunale og nasjonale føringer til grunn. Dette omfatter krav til blant annet arbeidsmiljø, sikkerhet, universell utforming, tilgjengelighet, inneklima og læringsmiljø. Samtidig skal løsningen støtte opp under kommunens langsiktige mål innen skoleutvikling, samfunnsutvikling og bærekraft. De fysiske omgivelsene skal gi gode rammer for læring og trivsel, samtidig som de legger til rette for framtidsrettede arbeidsmåter og effektiv bruk av ressurser.

Ved vurdering av alternative løsninger må det også tas hensyn til forventet utvikling i elevtall og endringer i skolens organisering over tid. Skoleanlegget bør ha tilstrekkelig kapasitet og robusthet til å håndtere variasjoner i elevgrunnlaget uten omfattende ombygginger. Løsningene må derfor vurderes ut fra hvor godt de kan ivareta både dagens behov og framtidige krav til undervisning, arealbruk og organisering.

Bærekraft er et sentralt premiss for prosjektet og skal vektlegges i alle vurderinger. Dette innebærer at miljømessige, sosiale og økonomiske hensyn ses i sammenheng gjennom byggets levetid. Arealeffektivitet, energibruk, materialvalg, muligheter for ombruk og gjenbruk samt hensiktsmessige transport- og driftsløsninger er viktige temaer. Samtidig skal skolen tilby et godt lærings- og arbeidsmiljø og bidra til en ansvarlig forvaltning av kommunens ressurser.

Funksjonalitet og fleksibilitet vil være sentrale kriterier ved vurdering av de ulike alternativene. Skoleanlegget skal understøtte skolens pedagogiske virksomhet og den daglige driften gjennom tydelige sammenhenger mellom funksjoner, effektive kommunikasjonslinjer og arealer som inviterer til læring, samarbeid og sosial aktivitet. Samtidig må bygget kunne tilpasses endrede behov, nye arbeidsformer og framtidige krav uten omfattende inngrep. Fleksible løsninger vil bidra til å forlenge byggets relevans og redusere behovet for kostbare tilpasninger over tid.

Et overordnet mål er å sikre god langsiktig verdiforvaltning. Investeringene som gjøres må vurderes i et livsløpsperspektiv, hvor byggekostnader, driftsutgifter, vedlikeholdsbehov og framtidig utviklingspotensial sees i sammenheng. Alternativene skal derfor vurderes ut fra hvilken verdi de gir kommunen på lang sikt, både økonomisk, funksjonelt og samfunnsmessig. Målet er å etablere et robust og framtidsrettet skoleanlegg som kan møte kommunens behov gjennom hele byggets levetid.

Prosjektmål

Prosjektets mål er å utvikle en framtidsrettet skole med arealeffektive, fleksible og robuste løsninger som understøtter både dagens og morgendagens behov. Skolen skal utformes med utgangspunkt i tre hovedperspektiver:

For elever: Skape trygge, inkluderende og inspirerende læringsmiljøer som legger til rette for læring, trivsel, mestring og sosial tilhørighet.

For ansatte: Tilby funksjonelle og fleksible arbeids og undervisningsarealer som støtter god samhandling, effektive arbeidsprosesser og et godt arbeidsmiljø.

For nærmiljøet: Legge til rette for sambruk, aktivitet og møteplasser som styrker skolens rolle som en viktig arena for lokalsamfunnet og bidrar til effektiv utnyttelse av kommunens ressurser.

Gjennom en hensiktsmessig organisering av undervisningsarealer, fellesfunksjoner og støttearealer skal prosjektet sikre en helhetlig og bærekraftig løsning med god funksjonalitet over tid.

3. Dagens situasjon

Kapittelet gir en overordnet beskrivelse av dagens skole og danner grunnlaget for de videre vurderingene. Hensikten er å gi en felles forståelse av byggets funksjon, kvaliteter og utfordringer uten å konkludere om framtidig løsning. Beskrivelsen er delt mellom selve bygget og skolens bruk. Den overordnede beskrivelsen av byggets tilstand, egnethet og muligheter for videre utvikling bygger hovedsakelig på følgende undersøkelser og rapporter:

Grunnlagsdokumenter bygg:

- **Vedlegg 1: Tilstandsanalyse Oppdal ungdomsskole**, utarbeidet av Multiconsult i 2024. Analysen omfatter bygningsmessige forhold, VVS-anlegg og elektrotekniske installasjoner.
- **Vedlegg 2: Egnethetsvurdering Oppdal ungdomsskole**, utarbeidet av Multiconsult i 2024. Vurderingen beskriver hvor godt dagens bygg støtter skolevirksomheten og de funksjonelle behovene.
- **Vedlegg 3: Tilpasningsdyktighet Oppdal ungdomsskole**, utarbeidet av Multiconsult i 2024. Vurderingen beskriver byggets muligheter og begrensninger ved ombygging og tilpasning til framtidig skoledrift.
- **Vedlegg 4: Gjennomførte radonmålinger**, som viser nivåer over gjeldende grenseverdier og behov for radonreduserende tiltak.
- Vedlegg 5: Tilgjengelige plantegninger og teknisk dokumentasjon fra opprinnelig byggeår og senere ombygginger.
- **Vedlegg 5: Notat G-not-001 - Grunnforhold Oppdal 258-58,** geotekniske kartlegging ved prøvegravinger ifm. mulig utbedring fotballbane på sørsida av skolen i 2018.
- **Vedlegg 6: Notat VVS Norconsult og URD klima.** Mulighetsstudie teknisk.
- **Vedlegg 7 – Forutsetninger i reguleringsplan for utbygging av ungdomsskolen.** Vegar Kilde v/Plan og forvaltning.
- **Vedlegg 8: Notat tidligfasekalkyle, Oppdal ungdomsskole - sendt 03.11.2026**

Grunnlagsdokumenter bruk:

- **Vedlegg A:** Grunnskoler. Planlegging og utforming, Sintef. Publisert juni 2024
- **Vedlegg B:** Grunnskoler. Funksjoner og arealer, Sintef. Publisert juni 2024
- **Vedlegg C:** Funksjons- og arealprogram for kommunale skoleanlegg i Trondheim, Trondheim kommune. Publisert 25 November 2015.
- **Vedlegg D:** Referat medvirkningsprosessen og notater.(Elements)

3.1 Tomteforhold og nærområdet

Oppdal ungdomsskole ligger i Inge Krokanns veg 6 og inngår i et større sentralskoleanlegg.

Tomten til Oppdal ungdomsskole har en sentral beliggenhet i Oppdal sentrum og er godt integrert i eksisterende offentlig infrastruktur. Tomteområdet er eid av Oppdal kommune og er vist med blå markering på vedlagt kart. Beliggenheten gir nærhet til viktige kommunale funksjoner og møteplasser, herunder Oppdal kulturhus og Aune barneskole. I tillegg ligger tomten i kort avstand til et bredt tilbud av fritids- og idrettsaktiviteter, noe som bidrar til gode forutsetninger for et helhetlig oppvekst- og læringsmiljø.

Samtidig vurderes det å være et betydelig utviklingspotensial i flere av arealene rundt skolen. Særlig områdene på nedsiden av dagens skole, mot aktivitetsparken og idrettsanleggene, fremstår som attraktive med tanke på fremtidig utvikling. Disse arealene kan bidra til å styrke sammenhengen mellom skolens uteområder og de eksisterende aktivitets- og fritidstilbudene. En fremtidig løsning bør derfor vurdere hvordan bygg, innganger og utearealer kan orienteres slik at forbindelsene til disse områdene styrkes. Dette kan bidra til å aktivisere større deler av området og legge til rette for et mer helhetlig samspill mellom skole, kultur og idrett.

Et viktig premiss for videre planlegging er områdets rolle som ferdselsåre for gående og syklende. Området benyttes ikke bare av skolens elever, men også av øvrige innbyggere som beveger seg mellom boligområder, sentrum, kulturhus, skoler og idrettsanlegg. Gjennom mange år har det etablert seg naturlige ganglinjer og snarveier som benyttes uavhengig av den formelle utformingen av området. Fremtidige løsninger bør i størst mulig grad ta utgangspunkt i disse etablerte bevegelsesmønstrene og legge til rette for trygge, effektive og intuitive forbindelser for myke trafikanter.

Parkeringssituasjonen er i dag presset, da parkeringsarealene benyttes av flere brukergrupper knyttet til både skole og øvrige sentrumsfunksjoner. Samtidig representerer dette et utviklingspotensial, hvor framtidige løsninger kan bidra til en bedre organisering av parkering, hente- og bringefunksjoner, varelevering og trafikkavvikling. Dette kan gi en mer effektiv arealutnyttelse og redusere konflikter mellom kjøretøy og myke trafikanter.

Mot Rv70 disponerer skolen i dag et større grøntareal som benyttes av elevene til opphold, aktivitet og rekreasjon. Arealet har også en viktig funksjon som grønn buffer mellom skoleområdet og fylkesveien. Vegetasjon og avstand til veien bidrar til å skjerme uteområdene mot trafikk, støy og visuelle inntrykk, samtidig som arealet gir rom for aktivitet og opphold. Ved en eventuell framtidig utbygging bør denne kvaliteten vurderes og ivaretas som en del av skolens samlede utearealer og nærmiljø.

Skolegården er i dag i stor grad preget av asfalterte flater, og har relativt få områder som er særskilt tilrettelagt for lek, aktivitet og sosialt opphold. Selv om nærheten til aktivitetsparken, idrettsanleggene og øvrige uteområder gir gode muligheter for fysisk aktivitet, fremstår deler av skolens egne utearealer som lite differensierte og i begrenset grad utformet for å stimulere til variert bruk gjennom skoledagen.

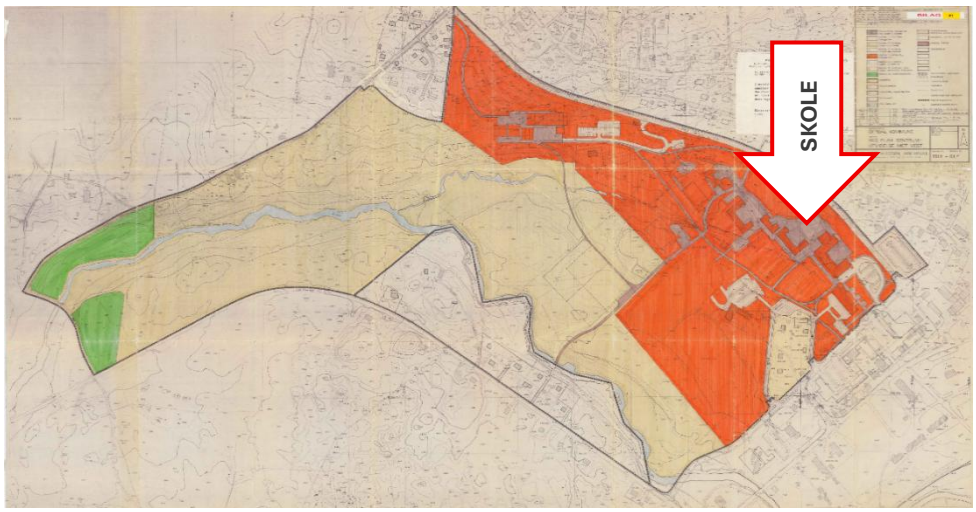

Skolegård

3.1.1 Plan prosess og nåværende situasjon.

Ungdomsskolen omfattes av reguleringsplanen **«Oppdal sentrum – utvidelse mot vest»** fra 1983. Planområdet omfatter skoleområdet og tilgrensende arealer med formål som offentlig bebyggelse, friområder, trafikkarealer og øvrige sentrumsfunksjoner. I tillegg foreligger det en **arealbruksplan for sentralskoleanlegget** som gir føringer for disponering av utearealer og samspillet mellom de ulike skolefunksjonene.

Dagens plansituasjon

Reguleringsplanen ble utarbeidet på et tidspunkt da både skolens størrelse, funksjoner og krav til uteområder, trafikkløsninger og tilgjengelighet var vesentlig annerledes enn i dag. Planen gir overordnede rammer for offentlig bebyggelse, men avklarer i begrenset grad hvordan området kan utvikles for å møte dagens behov.

En framtidig ombygging eller utvidelse må derfor vurderes i lys av:

- eksisterende reguleringsformål,
- arealdisponeringen innenfor sentralskoleanlegget,
- uteoppholds- og aktivitetsarealer,
- interne gangforbindelser,
- trafikk- og parkeringsforhold,
- krav til universell utforming,
- bygningsvolum, etasjehøyder og arealutnyttelse.

Utvikling av ungdomsskolen bør sees som en del av den samlede utviklingen av skoleområdet, ettersom endringer i bygningsmassen også vil påvirke uteområder, trafikkarealer og funksjoner som benyttes av flere brukergrupper.

Arealet der tilbygget er skissert, er i gjeldende reguleringsplan avsatt til parkeringsformål.

For å sikre tydelige rammer for prosjektet anbefales det at nødvendige planavklaringer gjennomføres før byggesaksbehandling. Dette vil gi et bedre grunnlag for å fastsette framtidig arealbruk, organisering av uteområder, trafikkløsninger og utviklingsmuligheter for skoleanlegget som helhet.

En planprosess vil samtidig gi mulighet til å avklare forhold knyttet til:

- framtidig utbyggingspotensial,
- disponering av skoleområdet,
- trafikk og parkering,
- beredskap og varelevering,
- sammenheng mellom bygg og utearealer,
- nødvendige hensyn til omgivelser og eksisterende kvaliteter i området.
- Interessehåndtering av ulike berørte grupper.

En eventuell reguleringsprosess må forventes å ta om lag **12-18 måneder**, avhengig av planens omfang og saksbehandlingen underveis. Dette innebærer imidlertid ikke nødvendigvis en tilsvarende forsinkelse av prosjektet. Store deler av prosjektutviklingen kan gjennomføres parallelt med planarbeidet. Dette omfatter blant annet behovsavklaringer, rom- og funksjonsprogram, tekniske utredninger, kostnadsvurderinger og forprosjektering. Ved å gjennomføre planarbeid og prosjektering samtidig kan prosjektet opprettholde framdriften, samtidig som nødvendige planmessige avklaringer innarbeides fortløpende i prosjektet. Dette gir et mer robust grunnlag for videre detaljprosjektering og gjennomføring.

Nærmere vurderinger av plansituasjonen, gjeldende reguleringsgrunnlag og anbefalt planprosess er beskrevet i **Vedlegg 7 – Forutsetninger i reguleringsplan for utbygging av ungdomsskolen**.

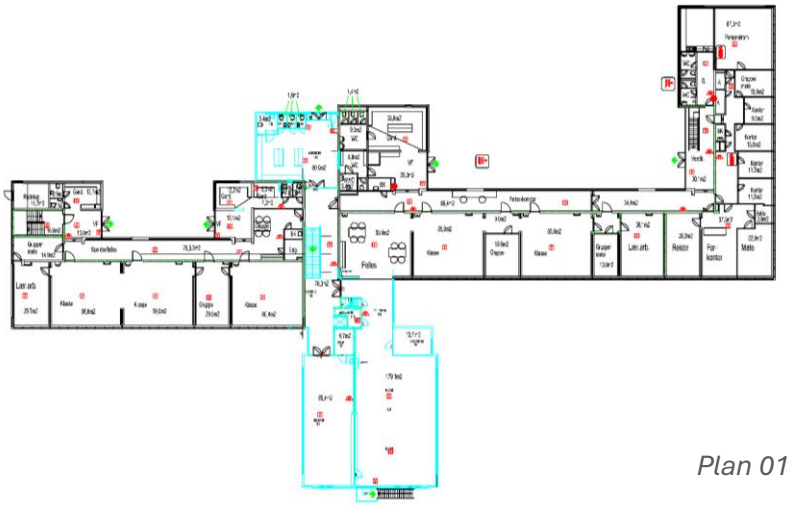
3.2 Bygg

Skoleanlegget består av en bygningsmasse fra 1965 samt et tilbygg oppført i 2002. Samlet utgjør anlegget et registrert bruttoareal på om lag **3 600 m²**. Bygget er utviklet over tid og fremstår som en kombinasjon av opprinnelig struktur og senere utvidelser tilpasset endrede pedagogiske og funksjonelle behov.

Den eldste delen av skolen er organisert rundt to hovedfløyer som forbindes av korridorarealer. Bygningen er oppført i to nivåer, hvor underetasjen delvis ligger under terreng. Første etasje kjennetegnes av skrånende takflater og varierende romhøyder, noe som bidrar til et variert innemiljø, men som også påvirker rommenes fleksibilitet og møbleringsmuligheter. Undervisningsrommene er i hovedsak orientert mot sør med gode dagslysforhold, mens støttefunksjoner, tekniske rom og kommunikasjonsarealer i større grad er plassert mot nord.

Tilbygget fra 2002, markert i blått på plantegningen, ble opprinnelig utformet med åpne læringsarealer og en fleksibel romstruktur. Som følge av endrede behov har deler av disse arealene senere blitt oppdelt i mindre undervisningsrom. Tilpasningene har økt skolens kapasitet og gitt plass til flere funksjoner, men har samtidig medført enkelte utfordringer knyttet til romgeometri, akustiske forhold og sambruk mellom tilgrensende rom. Dette begrenser i noen tilfeller muligheten for parallelle aktiviteter og fleksibel bruk av arealene.

Bygningsmassen bærer preg av flere byggefaser og ulike pedagogiske idealer, noe som gir skolen en sammensatt arealstruktur med varierende funksjonalitet og kvalitet.

Plan 01

3.2.1 Historie og arkitektonisk verdi

Skolen ble tegnet tidlig på 1960-tallet av arkitekt Nils Henrik Eggen. Anlegget ble utformet med vekt på menneskelig skala, robuste materialer, gode dagslysforhold og tilpasning til landskapet. De opprinnelige klasserommene hadde store vindusflater mot sør og god kontakt med uteområdene. På nordsiden følger bygningsvolumene terrenget og danner en mer lukket side mot skolegården. Oppdraget med å tegne Oppdal sentralskole ble også starten på Nils Henrik Eggens egen arkitektpraksis, som ble etablert i 1963 og senere utviklet seg til et av de mest anerkjente arkitektkontorene i Trøndelag.

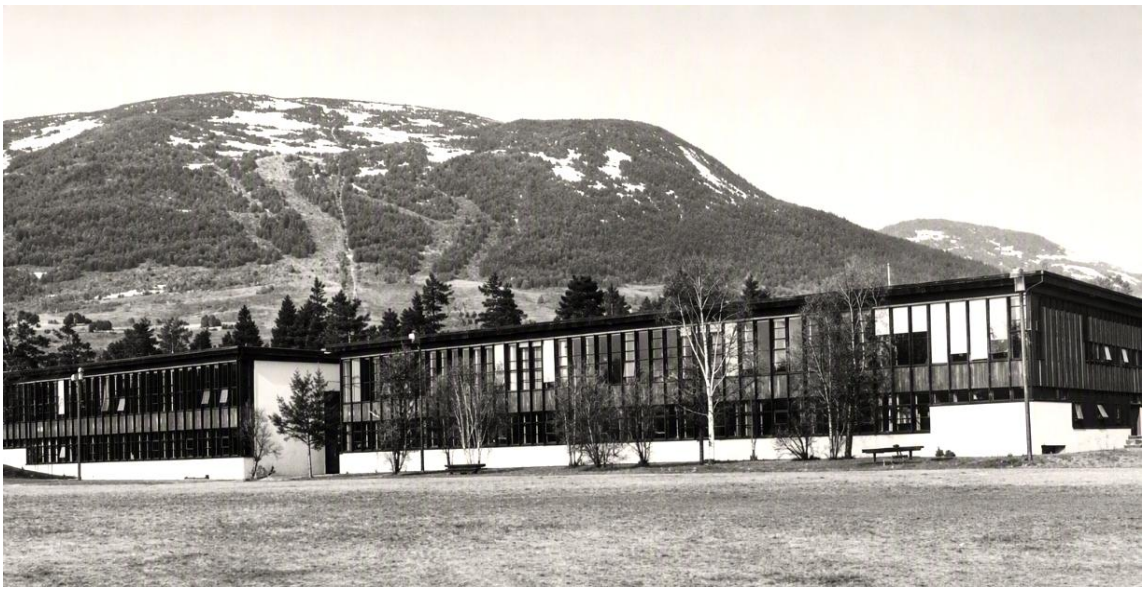
Bygget er hovedsakelig oppført i betong, tegl, skifer, tre og glass. Flere av de opprinnelige konstruksjonene og materialene er fortsatt bevart og gir skolen en tydelig karakter fra sin byggeperiode. Ombyggingen i 2002 endret deler av det opprinnelige uttrykket, blant annet ved at vindusarealet i flere klasserom ble redusert og tekniske føringer ble lagt i nedsenkede himlinger.

Oppdal ungdomsskole representerer et godt eksempel på etterkrigstidens skolearkitektur, hvor funksjonalitet, dagslys, materialkvalitet og tilpasning til stedet var sentrale arkitektoniske idealer. Byggets oppdeling i mindre volumer gir anlegget en menneskelig skala, samtidig som plasseringen i terrenget bidrar til en naturlig forankring i landskapet. Den tydelige koblingen mellom undervisningsarealer og uteområder, sammen med bruken av varige naturmaterialer som tegl, skifer og tre, gir skolen en arkitektonisk identitet som fortsatt er lesbar til tross for senere ombygginger.

Skolen har gjennom mer enn 60 år vært en viktig del av utviklingen av Oppdal sentrum og har hatt en sentral rolle i oppveksten til flere generasjoner innbyggere. Bygget har dermed ikke bare en arkitektonisk verdi, men også en lokalhistorisk og identitetsskapende betydning. For mange innbyggere representerer skolen et kjent orienteringspunkt og et sted knyttet til læring, fellesskap og lokale opplevelser. Som del av sentralskoleanlegget har den vært med på å forme både det fysiske og sosiale miljøet i kommunen.

Den arkitekturhistoriske verdien styrkes også av tilknytningen til Nils Henrik Eggen, som senere fikk stor betydning for norsk arkitektur gjennom en rekke offentlige bygg, skoler, kirker og kulturbygg. I 2008 ble han utnevnt til Ridder av 1. klasse av Den Kongelige Norske St. Olavs Orden for sin innsats for norsk arkitektur. Dette gir Oppdal ungdomsskole en særskilt historisk interesse som et tidlig verk i karrieren til en arkitekt som senere oppnådde nasjonal anerkjennelse.

Skolen har ingen kjent formell vernestatus. Bygget kan likevel vurderes å ha arkitektonisk, lokalhistorisk og identitetsskapende verdi. Selv om anlegget er endret gjennom senere ombygginger og tekniske tilpasninger, finnes det fortsatt kvaliteter i den opprinnelige strukturen, materialbruken og landskapstilpasningen som forteller om arkitektoniske idealer fra byggeperioden. Ved vurdering av framtidige tiltak bør disse kvalitetene sees opp mot behovet for funksjonelle og tekniske oppgraderinger. Dette innebærer en avveining mellom bevaring av kulturhistoriske og arkitektoniske kvaliteter på den ene siden og krav til moderne læringsmiljø, universell utforming, fleksibilitet, sikkerhet og energieffektivitet på den andre.

Nybygde skole i 1965.

Skolegård i 1965.

Lærerne Odd Magnar Vognild og John Granli jobber med å få pultene på plass til skolestart. FOTO: Cornelius Jacobsen

Oppdal ungdomsskole var Eggen Arkitekters første prosjekt. I årene som fulgte fikk kontoret en sentral rolle i utformingen, transformasjonen og bevaringen av bla. flere av Trondheims viktigste kulturhistoriske bygninger og bymiljøer. Nedenfor presenteres et utvalg av disse prosjektene.

Gjenoppbygging av erkebispegården

St. Olav domkirke

Besøkssenter ved Nidarosdomen

3.3 Overordnet teknisk tilstand

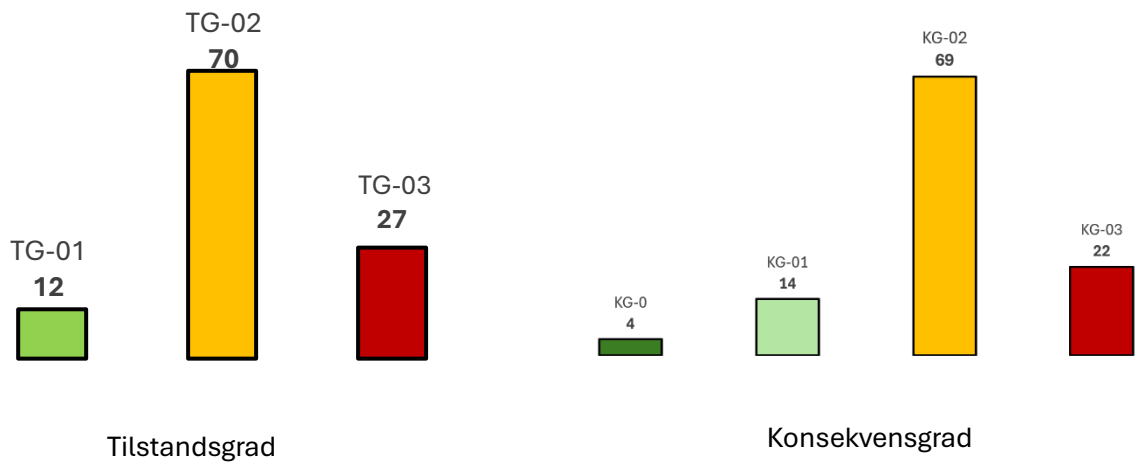
Den tekniske tilstanden er kartlagt og omfatter bygningsmessige forhold, VVS-anlegg og elektrotekniske installasjoner. Kartleggingen ble gjennomført av Mulitconsult i 2024, den viser at flere bygningsdeler og tekniske anlegg har behov for vedlikehold, utskifting eller nærmere undersøkelser.

Oppsummering av funn:

Tilstandsanalysen viser at hovedtyngden av de registrerte bygningsdelene er vurdert til **TG-02 (vesentlig avvik)** med **70 registreringer**, mens **27 bygningsdeler** er kategorisert som **TG-03 (alvorlig avvik)**. Kun **12 bygningsdeler** er vurdert til **TG-01 (mindre avvik)**. Dette indikerer at en betydelig del av bygningsmassen har behov for vedlikehold eller utbedring.

Fordelingen av konsekvensgrad følger i stor grad samme mønster. Flertallet av registreringene er vurdert til **KG-02** med **69 registreringer**, mens **22 registreringer** er gitt **KG-03**, som representerer de mest alvorlige konsekvensene. I tillegg er **14 registreringer** vurdert til **KG-01** og **4 registreringer** til **KG-0**, som innebærer ingen eller svært små konsekvenser.

Samlet viser resultatene en klar sammenheng mellom tilstandsgrad og konsekvensgrad, der de fleste avvikene har et moderat omfang og moderate konsekvenser (TG-02/KG-02), mens de mest alvorlige tilstandsavvikene i hovedsak er knyttet til høy konsekvensgrad (TG-03/KG-03). Dette understreker behovet for å prioritere tiltak på bygningsdeler med høy tilstands- og konsekvensgrad.

Oppsummering av funn:

- Hovedkonstruksjonene i **betong og mur** er vurdert å være i hovedsak i god stand.
- Innvendige overflater er flere steder slitte, og enkelte gulv og toalettarealer er krevende å rengjøre.
- Det er påvist varmetap gjennom klimaskallet, samt kuldebroer og indikasjoner på mangelfull eller sammenfalt isolasjon i **takkonstruksjonen**. Det foreligger også opplysninger om tidligere lekkasjer og mulige utfordringer knyttet til kondensdannelse.
- **VVS-anleggene** stammer i stor grad fra 1965 og fra ombyggingen i 2002. Anlegget har begrenset gjenværende levetid. Det er meldt om ustabil ventilasjon, varierende temperaturer og utilstrekkelige luftmengder i deler av bygget. Enkelte rom mangler tilfredsstillende ventilasjon. Skolen har tre ventilasjonsaggregater, alle må ihht. rapporten byttes ut til moderne og mer energieffektive enheter.
- **De elektrotekniske anleggene** er samlet vurdert noe bedre enn bygg og VVS. Det er likevel registrert eldre fordelinger, begrenset kapasitet i enkelte føringsveier, utilstrekkelig antall stikkontakter og bruk av skjøteledninger. En betydelig del av belysningen er heller ikke oppgradert til LED.
- Det er gjennomført **radonmålinger** ved skolen. Målingene viser nivåer som er høyere enn gjeldende grenseverdier, og radonreduserende tiltak anbefales. Aktuelle tiltak og omfang må vurderes på grunnlag av måleresultatene og ses i sammenheng med ventilasjonen og konstruksjonene mot grunnen.
- Kartleggingen gir ikke en fullstendig tilstandsbeskrivelse av alle konstruksjoner og installasjoner. Enkelte bygningsdeler har ikke vært tilgjengelige for undersøkelse. Det er behov for videre undersøkelser av blant annet **ventilasjonsanlegget, fjernvarmeanlegg, fuktforhold og tekniske føringsveier.**
- Det foreligger et omfattende tegningsgrunnlag, men dokumentasjonen er ikke fullt ut oppdatert. Det er registrert avvik mellom tegningene og dagens rominndeling, og enkelte tidligere ombygginger og tekniske løsninger er mangelfullt dokumentert.

For en nærmere faglig vurdering av registrerte avvik, tilhørende konsekvenser og anbefalte tiltak, henvises det til vedlagte tilstandsrapport: **Vedlegg 1: Tilstandsanalyse Oppdal ungdomsskole**

Lav/manglende utvendig isolasjon i eksisterende yttervegg.

Ventilasjonskanal i klasserom plan 01. Vinduet ble redusert ifm. ombygging i 2002.

2-lags vinduer produsert i 2001.

Vannansamling og isdannelse rundt nedløpsrøret

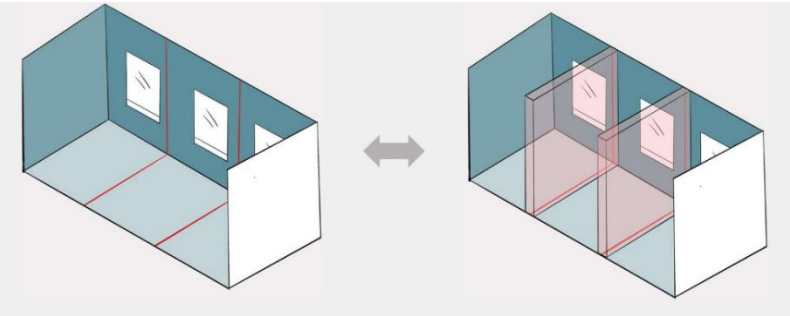
Lav takhøyde i korridorene mot nord

Lav himlingshøyde, tegn på fukt og manglende dagslys i sokkel etasje.

3.4 Tilpasningsdyktighet og funksjonell egnethet

Tilpasningsdyktighet er et byggs evne til å håndtere endrede behov og funksjoner over tid gjennom fleksibilitet, generalitet og elastisitet, uten omfattende inngrep i byggets struktur og tekniske systemer. Statsbygg, Byggemiljø/Multiconsult. 2025

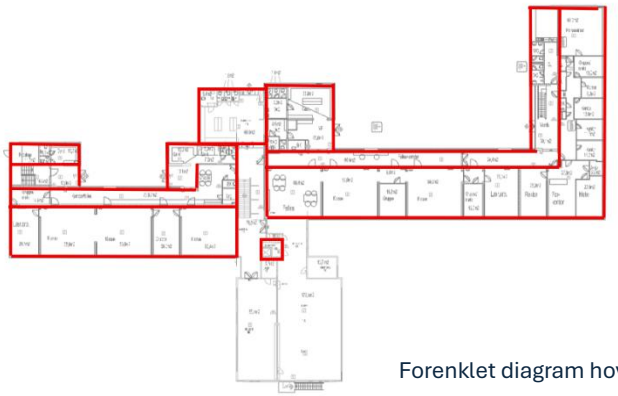

Fra eksempel samling til bruker dialog tidlig fase. Statsbygg, januar 2025

Et tilpasningsdyktig bygg legger til rette for effektiv arealutnyttelse og kan enklere tilpasses nye pedagogiske, organisatoriske eller tekniske krav.

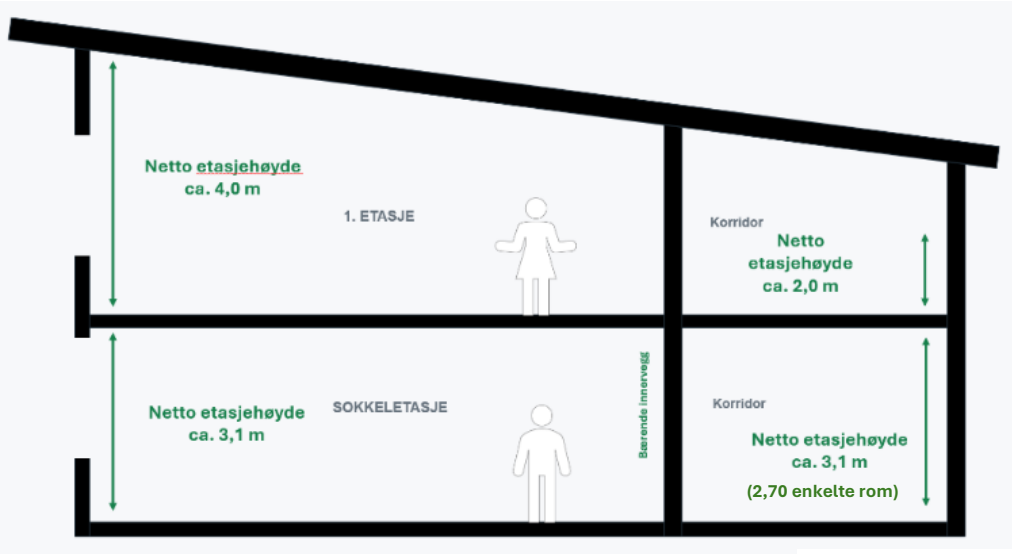
Skolebyggets tilpasningsdyktighet vurderes samlet som **middels til god**. Hovedkonstruksjonene er robuste, og den relativt enkle bærestrukturen gir muligheter for ombygging og videreutvikling. Tomten har også kapasitet til fremtidige tilbygg dersom behovet skulle oppstå. Flere av arealene kan omdisponeres, og det er mulig å etablere større undervisningsrom eller dele enkelte arealer i mindre enheter.

Byggets bæresystem består i hovedsak av armert betong. Selv om dagens planløsning ikke har samme grad av fleksibilitet som man normalt forventer i moderne skolebygg, gir konstruksjonen likevel rom for tilpasninger og planløsningsendringer. De bærende betongveggene setter enkelte rammer for omdisponering av arealene, men vurderes ikke som til hinder for at bygget kan utvikles og tilpasses fremtidige behov. Bygget har derfor et visst utviklingspotensial, selv om fleksibiliteten er mer begrenset enn i et nybygg.

Forenklet diagram hoved bærekonstruksjonen

Lav etasjehøyde, særlig i underetasjen, gir begrenset plass til ventilasjonskanaler og øvrige tekniske føringer. Bygningsbredden og plasseringen av bærende innervegger bidrar også til at deler av planløsningen i stor grad er bundet til en tradisjonell struktur med klasserom langs korridor. Dette reduserer muligheten for å etablere mer åpne og fleksible læringsarealer uten omfattende tiltak.

Prinsipp snitt

Den funksjonelle egnetheten vurderes samlet som **middels god**. Skolen har flere velfungerende klasserom og romslige spesialrom, men mangler enkelte funksjoner som er sentrale i en moderne skolehverdag. Dette gjelder blant annet grupperom, møterom, samtalerom, tilstrekkelige arbeidsplasser for ansatte og større fellesarealer for samling og samarbeid. Enkelte rom har også begrensninger knyttet til dagslysforhold, ventilasjon, romutforming eller lydsmitte, noe som påvirker bruksverdien.

Samlet viser vurderingene at bygget har kvaliteter som gjør det mulig å videreutvikle skolen innenfor eksisterende bygningsmasse. For å møte framtidige tekniske, pedagogiske og funksjonelle krav vil det imidlertid være nødvendig med målrettede tiltak. Omfanget, kostnadene og gjennomførbarheten av slike tiltak må vurderes nærmere i de videre alternativanalysene.

3.5 Universell utforming

Universell utforming er i begrenset grad ivaretatt i dagens skole. Den eldre delen mangler heis, mens heisen i den nyere delen er vurdert som for liten for større rullestoler med ledsager. Flere nivåforskjeller, smale kommunikasjonsveier og manglende tilgjengelige forbindelser gjør at hele skoleanlegget ikke kan brukes likeverdig av alle.

Det er også registrert avvik ved enkelte toaletter, trapper og innganger. Dette omfatter blant annet manglende håndstøtter og håndløpere, lite egnede armaturer og behov for bedre kontrast- og sklisikring. Universell utforming omfatter også lydforhold, belysning, orienterbarhet og muligheten for skjerming og tilpasset undervisning

3.6 Trafikksikkerhet

På nordsiden av skolebygget møtes gående elever, syklister, privatbiler, varelevering samt kjøretøy knyttet til drift og vedlikehold innenfor det samme området. Dagens trafikkavvikling skaper flere konfliktpunkter mellom myke og motoriserte trafikanter, noe som medfører uoversiktlige og potensielt farlige situasjoner, særlig for barn som oppholder seg og ferdes i området. Risikoen er størst ved skolestart, skoleslutt og i friminutt, når mange elever beveger seg samtidig. Varelevering gjennom skoleområdet innebærer også at større kjøretøy må krysse elevenes naturlige ganglinjer og oppholdsarealer, noe som ytterligere forsterker sikkerhetsutfordringene.

I tillegg benyttes arealet rundt skolen ikke bare til lek, rekreasjon og uteopphold for elevene, men også som en etablert ferdselsåre for personer som beveger seg mellom boligområdene og sentrum.

KI-generert kollasj som illustrerer dagens trafikksituasjon.

4. Bruk

Dimensjonering av skolen

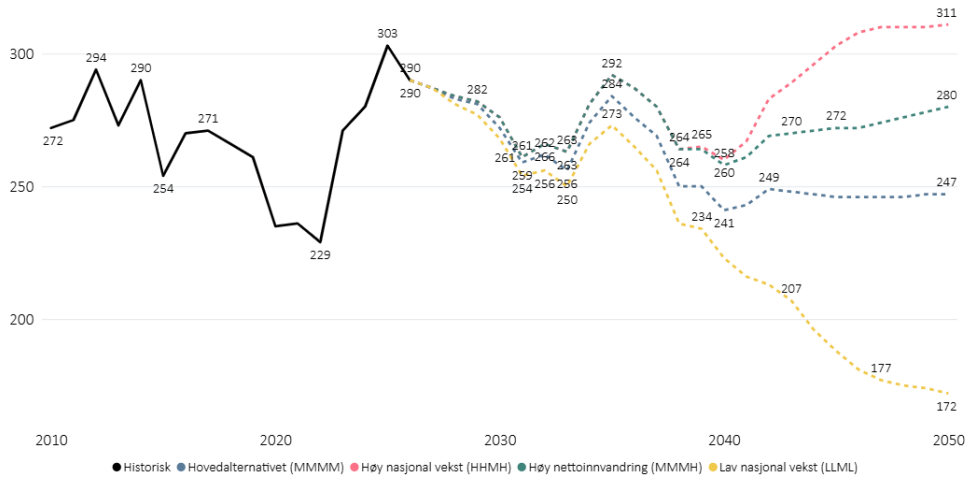
Dimensjonering av Oppdal ungdomsskole må ta utgangspunkt i både dagens behov og forventet utvikling i elevgrunnlaget over byggets levetid. Skolebygg har lang levetid og begrensede muligheter for kapasitetsutvidelser uten større investeringer. Det er derfor viktig å etablere et dimensjoneringsgrunnlag som gir tilstrekkelig robusthet og fleksibilitet for framtidige endringer.

I dialog med sektorleder oppvekst er det vist til de siste befolkningsprognosene fra SSB. Prognosene viser et forventet toppnivå på mellom 284 og 292 ungdomsskoleelever, avhengig av valgt prognosealternativ. Dette er en liten oppgang fra dagens elevtall på rundt 270 elever. På bakgrunn av dette vurderes det som hensiktsmessig å legge til grunn en dimensjonerende kapasitet på om lag **300 elever** ved den nye ungdomsskolen. Dette gir en viss reservekapasitet utover prognosene og tar høyde for usikkerhet knyttet til framtidig befolkningsutvikling.

Når det gjelder ansatte, legges det til grunn et behov på om lag **40 årsverk** knyttet til ungdomsskolens ordinære drift. Dette inkluderer pedagogisk personale, skoleledelse og øvrige ansatte som naturlig tilhører skolens virksomhet. Behov for arbeidsplasser, møterom, garderober og støttefunksjoner må dimensjoneres i tråd med dette.

Muligheter for samlokalisering, sambruk med andre kommunale funksjoner, samt konsekvenser for dimensjonering og arealbehov knyttet til disse løsningene, omtales nærmere i senere kapitler av dette dokumentet.

Befolkningsutvikling 2010 - 2050 for 13-15 år i Oppdal, historiske tall og prognoser fra SSB

Kilde:Befolkningsprognoser | Trøndelag i tall

4.1 Arealutnyttelse i dagens skole.

I skolesammenheng beskriver funksjonsareal som **Nettoareal (NTA)**, disse er arealene som direkte brukes til skolens virksomhet, som undervisningsrom, grupperom, spesialrom, bibliotek, og arbeidsplasser for ansatte.

Bruttoareal (BTA) omfatter derimot hele byggets areal målt til utsiden av ytterveggene. I tillegg til funksjonsareal inkluderer dette blant annet vegger, tekniske rom, sjakter, trapperom, korridorer og andre kommunikasjonsarealer. Bruttoarealet vil derfor alltid være større enn funksjonsarealet og benyttes ofte som grunnlag for kostnadsberegninger og sammenligning av ulike skoleløsninger.

Forholdet mellom bruttoareal (BTA) og nettoareal (NTA) er en viktig indikator på hvor arealeffektivt et skolebygg er. Nettoarealet omfatter arealer som kan brukes til skolens virksomhet, som undervisningsrom, arbeidsplasser og fellesarealer, mens bruttoarealet også inkluderer konstruksjoner, tekniske rom, sjakter, korridorer og øvrige kommunikasjonsarealer.

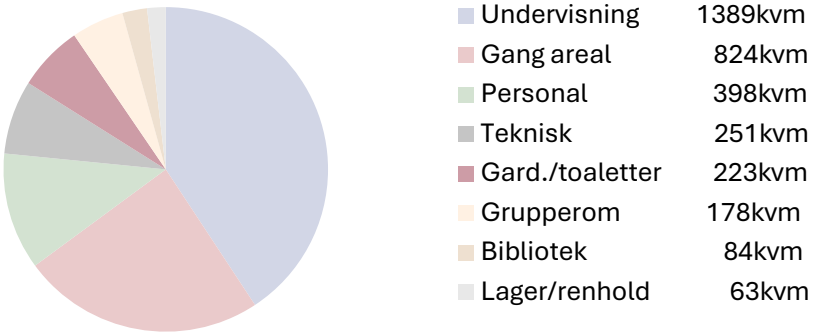
Nyere skolebygg har som regel et lavere forholdstall mellom brutto- og nettoareal enn eldre bygg. Dette skyldes at moderne skoler ofte prosjekteres med mer kompakte bygningsformer, effektiv arealdisponering og bedre integrering av tekniske installasjoner. Ved ombygging av eksisterende skolebygg er det normalt vanskeligere å oppnå samme arealeffektivitet, ettersom eksisterende bærekonstruksjoner, korridorsystemer og tekniske føringer legger føringer for planløsningen. Som følge av dette vil ombyggingsprosjekter ofte ha et høyere bruttoarealbehov per kvadratmeter netto funksjonsareal enn tilsvarende nybygg.

I den videre utredningen er det viktig å skille mellom nettoareal (NTA) og bruttoareal (BTA).

Som grunnlag for vurderingene i denne fasen er det benyttet *Funksjons- og arealprogram for kommunale skoleanlegg* utarbeidet av Trondheim og Bergen kommune. Programmene er brukt som et veiledende referansedokument for å vurdere arealbehov, funksjonelle sammenhenger, kapasitet og overordnede kvaliteter ved de ulike alternativene.

Areal disponering dagens skole

For å få en bedre forståelse av hvordan dagens bygg brukes i dag, er det gjennomført en grov analyse av arealdisponeringen. Analysen viser hvordan funksjons arealer (NTA) er fordelt mellom undervisning, støttefunksjoner, personalarealer og kommunikasjonsarealer.

Undervisningsarealene utgjør den største andelen av bygget med totalt 1 389kvm. Dette understreker skolens hovedfunksjon som læringsarena. I tillegg kommer grupperom og bibliotek, som bidrar til variasjon i undervisningsformene og gir rom for både individuelt arbeid og aktiviteter i mindre grupper.

Samtidig er en betydelig del av arealet avsatt til intern kommunikasjon. Gang- og kommunikasjonsarealene utgjør til sammen 824kvm, tilsvarende nær en fjerdedel av det kartlagte arealet. Dette må ses i sammenheng med byggets organisering i flere fløyer, hvor lange korridorer fungerer som hoved forbindelser mellom undervisningsrom, personalarealer og øvrige funksjoner.

Flere av korridorene er i hovedsak utformet som transportsoner, med begrenset bredde og få muligheter for opphold, sosial samhandling eller læringsaktiviteter. Kommunikasjonsarealene har derfor begrenset funksjon som felles- og møteplasser for elever og ansatte.

Dagens løsning skiller seg fra mange nyere skolebygg, hvor kommunikasjonsarealer ofte utformes med større bredde og fleksibilitet slik at de kan brukes til gruppearbeid, uformelle møter, sosialt samvær og læringsaktiviteter utenfor klasserommene. Slike løsninger bidrar til bedre arealutnyttelse ved at arealene får flere funksjoner gjennom skoledagen. I eksisterende bygg gir bygningsstrukturen i mindre grad mulighet for slik bruk, og enkelte funksjoner har også relativt lange interne gangavstander.

Personalarealene utgjør 398kvm, mens tekniske rom, garderober og toaletter samlet opptar nær 500 kvm. Dette illustrerer at en betydelig del av bygningsmassen er knyttet til nødvendige støttefunksjoner for den daglige driften av skolen.

Analysen viser også at ikke alle undervisningsarealer benyttes i like stor grad. Dataundervisningsrommet i plan U1 i østfløyen har begrenset bruk som ordinært undervisningsrom. Dette skyldes blant annet begrenset tilgang på dagslys, samt tilbakemeldinger fra både elever og ansatte om at rommet oppleves mindre egnet til undervisningsformål. Følgen er at undervisningsaktivitet i større grad flyttes til andre deler av bygget, noe som kan føre til høy belastning på enkelte arealer samtidig som andre arealer blir underutnyttet. Dette illustrerer at byggets funksjonalitet ikke bare handler om tilgjengelig areal, men også om kvaliteten og brukervennligheten til de enkelte rommene.

Arealfordelingen gir et viktig grunnlag for å vurdere hvordan framtidige skolearealer kan organiseres for å oppnå en bedre balanse mellom læringsarealer, fellesfunksjoner og kommunikasjonsarealer, samtidig som arealenes kvalitet og faktiske bruk ivaretas.

Som en del av tidligfasevurderingen er dagens skole sammenlignet med arealforutsetninger som benyttes i nyere skoleprosjekter i Trondheim og Bergen.

REFERANSETALL SKOLE 300 ELEVER			
	Dagens Oppdal ungdomsskole	**Trondheim kommune**	**Bergen kommune**
Funksjonsareal (NTA)	2335	3169	3095
Areal pr elev (NTA)	8,6	10,6	10,32
Bruttoareal (BTA)	3687	4436	4333
Brutto/netto faktor	1,6	1,4	1,4

5. Medvirkning

Medvirkning er en sentral del av beslutningsgrunnlaget for Oppdal ungdomsskole. Formålet er å innhente erfaringer og kunnskap fra grupper som bruker skolen, samarbeider med skolen eller kan bli berørt av prosjektet. Innspillene skal supplere de tekniske og økonomiske vurderingene og bidra til at prosjektets behov, muligheter og utfordringer blir belyst fra flere perspektiver.

Prosessen bygger på prinsipper om tidlig involvering, åpenhet, likeverdig deltakelse og tydelige rammer. Ingen enkeltgruppe har full oversikt over alle forhold ved prosjektet. Erfaringene fra elever, ansatte, foresatte, driftspersonell, kommunale fagmiljøer og samarbeidspartnere må derfor ses i sammenheng.

5.1 Medvirkning på strategisk nivå

Medvirkningen i denne fasen gjennomføres på et overordnet og strategisk nivå. Formålet er å kartlegge erfaringer med dagens skole, identifisere framtidige behov og avklare hvilke kvaliteter og hensyn som skal inngå i beslutningsgrunnlaget.

Prosessen skal ikke utvikle eller ta stilling til detaljerte romløsninger, tekniske løsninger eller andre prosjekteringsspørsmål. Slike temaer behandles i senere faser dersom kommunen beslutter å gå videre med prosjektet.

Dialogen konsentreres derfor om hva skoleanlegget skal støtte og oppnå, framfor hvordan den endelige løsningen skal utformes. Dette gir deltakerne mulighet til å påvirke prosjektets mål, premisser og prioriteringer før alternative konsepter utarbeides og vurderes.

Oversikt over deltakere i første medvirkningsfase

Navn	Rolle	Intervjuet	Ideeverksted
Inger Beate Måren Sundseth	Sektorleder oppvekst, Oppdal kommune	x	x
Emmanuel A. Perez Banda	Prosjektleder, Oppdal kommune	x	x
Hilde Brandegg	Rektor, Oppdal ungdomsskole	x	x
Åse Kristin Solli Eriksen	Leder, FAU v/ Oppdal ungdomsskole	x	x
Bernt Aalbu	Verneombud, Oppdal ungdomsskole	x	x
Jorid Grut Meland	Tillitsvalgt UDF, Oppdal ungdomsskole	x	x
Amanuel Mulugeta	Elevrådet v/ Oppdal ungdomsskole		x
Aurora Stene Lie	Elevrådet v/ Oppdal ungdomsskole		x
Anders Nordmo	Enhetsleder, tekniske tjenester		x
Beate Lauritzen	Enhetsleder Oppdal kultur	x	x
Øyvind Melhus	Rektor Aune barneskole		x
Astri Forbregd	Fagleder, voksenopplæringen		x
Christina Heggen Sabado	Konstituert enhetsleder, Flyktningetjenesten	x	x
Ingrid Jørstad Braut	Avdelingsleder, voksenopplæringen	x	
Ai Ni Tun December	Ungdomsrådet	x	
Audun Gullestad Asphaug	Ungdomsrådet	x	

5.2 Interessegrupper

Skoleprosjektet berører flere grupper med ulike roller og erfaringer. Elevene har kunnskap om hvordan skolen fungerer som læringsmiljø, sosial arena og oppholdssted. Ansatte og skoleledelse har erfaring med undervisning, organisering, samarbeid og arbeidsmiljø. Foresatte kan belyse forhold knyttet til elevenes skolehverdag, trygghet og skoleveg.

Drifts- og renholdspersonell har kunnskap om byggets daglige drift, vedlikeholdsbehov og praktiske begrensninger. Kommunale fagområder bidrar med perspektiver knyttet til blant annet oppvekst, eiendom, økonomi, plan, trafikk, helse, miljø og universell utforming. Nærliggende virksomheter og andre samarbeidspartnere kan gi innsikt i trafikk, uteområder, fellesfunksjoner og muligheter for sambruk.

Gruppene vil ikke alltid ha sammenfallende behov. Økt sambruk kan for eksempel gi bedre utnyttelse av arealene, men samtidig påvirke sikkerhet, adgang, renhold og drift. Endringer i uteområdene kan gi bedre aktivitetsmuligheter, men også påvirke trafikk, varelevering og nærliggende virksomheter.

Prosessen skal derfor ikke bare registrere enkeltstående ønsker, men undersøke hvordan behovene henger sammen og hvilke avveininger prosjektet må håndtere.

5.3 Organisering av prosessen

Medvirkningen organiseres som en trinnvis prosess. Det gjennomføres først separate **intervjuer** med de ulike bruker- og interessegruppene. Dette skal gi hver gruppe tilstrekkelig rom til å beskrive egne erfaringer, behov og prioriteringer. Separate møter kan også gjøre det lettere å få fram synspunkter fra grupper som ellers kan få begrenset plass i en større fellessamling.

Ansatte og skoleledelse får beskrive hvordan bygget påvirker undervisning, samarbeid, arbeidsmiljø og organisering. Kommunale fagmiljøer og samarbeidspartnere involveres i spørsmål som berører deres ansvarsområder.

Som en del av kunnskapsinnhentingen ble det også gjennomført et intervju med rektor ved Oppdal videregående skole. Den videregående skolen har gjennomført et tilsvarende byggeprosjekt for få år siden. Formålet med intervjuet var å innhente erfaringer fra planlegging, medvirkning, organisering og gjennomføring. Prosjektet legger vekt på å lære av tidligere prosjekter, slik at viktige problemstillinger og avhengigheter kan identifiseres tidlig i planleggingsfasen.

Innspillene fra de separate dialogene sammenstilles etter felles temaer. Gruppene får tilbakemelding på hvordan innspillene er forstått, og gis mulighet til å presisere, korrigere eller supplere det foreløpige bildet. Dette skal bidra til at erfaringene blir gjengitt på en korrekt og gjenkjennelig måte.

Etter de separate intervjuene organiseres et felles **idéverksted**. Her får de ulike interessegruppene anledning til å dele erfaringer og drøfte utfordringer og muligheter ved skoleprosjektet.

Den felles arenaen skal bidra til større forståelse for gruppenes ulike behov og rammebetingelser. Ideeverksted skal synliggjøre hvilke temaer det er bred enighet om, hvor prioriteringene er forskjellige, og hvor det kan oppstå behov for avveininger.

Målet er ikke å skape enighet om alle spørsmål. Den skal heller ikke brukes til å velge mellom rehabilitering og nybygg eller til å utforme en konkret løsning. Hensikten er å koble sammen ulike perspektiver og etablere et bredere grunnlag for utvikling og vurdering av alternativene.

5.4 Temaer i medvirkningen

Medvirkningen konsentreres i denne fasen om dagens situasjon og framtidige behov. Deltakerne inviteres til å beskrive hva som fungerer godt, hva som fungerer mindre godt, og hvilke kvaliteter som bør ivaretas eller videreutvikles.

Dialogen omfatter blant annet undervisningsrom, grupperom, arbeidsplasser, fellesarealer, kommunikasjonsveier og uteområder. Andre sentrale temaer er universell utforming, inneklima, lydforhold, trygghet, trafikk og forbindelser mellom de ulike delene av sentralskoleanlegget.

Mulighetene for fellesfunksjoner og sambruk skal også undersøkes. Dette gjelder både skolens bruk av nærliggende kultur- og idrettsfunksjoner og muligheten for at deler av skoleanlegget kan benyttes av andre utenfor skoletiden. Mulighetene må vurderes sammen med hensyn til sikkerhet, adgang, renhold, lagring, drift og ansvarsfordeling.

Temaene behandles som overordnede behov og hensyn. Det skal ikke utarbeides detaljerte romprogrammer eller konkrete arkitektoniske løsninger som del av denne medvirkningsfasen.

5.5 Likeverdig deltakelse

Prosessen skal legge til rette for at de ulike interessegruppene kan delta på likeverdige vilkår. Gruppene har ulike forutsetninger for å uttrykke behov og påvirke prosjektet. Enkelte representerer etablerte organisasjoner eller kommunale fagmiljøer, mens andre deltar med utgangspunkt i egne erfaringer.

Det må derfor unngås at grupper med mest kapasitet, fagkunnskap eller sterkest organisering får uforholdsmessig stor innflytelse. Barn og unge, personer med funksjonsnedsettelse og andre grupper som kan ha behov for særskilt tilrettelegging, skal gis former for deltakelse som gjør det mulig å fremme egne erfaringer og interesser.

Prosjektledelsen skal tydeliggjøre deltakernes roller, rammene for prosessen og hvilke spørsmål det er mulig å påvirke. Dette skal bidra til realistiske forventninger og en ryddig overgang til senere prosjektfaser.

5.6 Hovedfunn - Intervjuer

Intervjuene gir et helhetlig bilde av en skole som står overfor både store utfordringer og betydelige muligheter. På tvers av ulike brukergrupper er det høy grad av enighet om hva som fungerer dårlig i dagens situasjon, og hvilke kvaliteter som bør ligge til grunn for framtidens skole. Funnene peker mot behovet for en skole som er trygg, oversiktlig, fleksibel, inkluderende og robust, samtidig som den legger til rette for læring, trivsel, samarbeid og effektiv drift.

Trygghet, oversikt og tilhørighet som grunnleggende premiss

Et av de mest gjennomgående temaene er behovet for en mer oversiktlig skole. Dagens bygningsstruktur oppleves flere steder som uoversiktlig, med lange korridorer, skjulte soner og områder med begrenset vokseninnsyn. Dette skaper utfordringer både når det gjelder trivsel, sosial inkludering, mobbeforebygging og generell trygghet. Det pekes også på en sammenheng mellom uoversiktlige arealer og forekomst av uro og hærverk. Samtidig det trekkes i tillegg frem betydningen av at lærere og andre ansatte er synlige og lett tilgjengelige i skolehverdagen.

Det er derfor et tydelig ønske om å bevege seg bort fra den tradisjonelle korridorskolen og heller utvikle en mer kompakt og sammenhengende skolebyggstruktur. En skole organisert rundt sentrale møteplasser og åpne fellesarealer kan gjøre det lettere for ansatte å følge opp elevene, samtidig som elevene får større opplevelse av tilhørighet og fellesskap. Oversiktlige omgivelser vil kunne bidra til å forebygge utenforskap, skape tryggere rammer og gjøre skoledagen enklere å navigere for alle brukere.

Fleksible læringsarealer og behovet for flere mindre rom

Behovet for flere grupperom og mindre arbeidsrom fremstår som en av de viktigste pedagogiske utfordringene ved dagens skole. Mange elever har behov for skjerming, konsentrasjon eller undervisning i mindre grupper, men dagens arealer gir begrensede muligheter for dette. Flere typer aktiviteter som elevsamtaler, spesialundervisning, veiledning, prosjektarbeid, videoproduksjon og individuelt arbeid må ofte gjennomføres i korridorer eller andre lite egnede områder.

Den fremtidige skolen bør derfor ha en større variasjon av romstørrelser enn i dag. Klasserommene alene er ikke tilstrekkelige for å støtte dagens pedagogiske praksis.

Skolens sosiale hjerte

Intervjuene viser at fellesarealene må ha en viktigere sosial funksjon enn de har i dag. Samtidig uttrykkes det skepsis til store og anonyme kantineløsninger som kan oppleves uoversiktlige og ekskluderende for enkelte elevgrupper. For noen elever kan slike arealer forsterke følelsen av utenforskap snarere enn å bidra til fellesskap.

Det er derfor et stort enighet om et ønske om å skape et sentralt samlingspunkt som fungerer som skolens sosiale hjerte. Dette bør være et trygt, oversiktlig og attraktivt område hvor elever kan oppholde seg både i pauser og gjennom skoledagen. Samlingspunktet bør legge til rette for møteplasser mellom trinn, gi ansatte god oversikt over hva som skjer og bidra til å styrke den sosiale tilhørigheten i skolen. Fleksibilitet er samtidig viktig slik at arealet kan brukes til arrangementer, framføringer, samlinger og andre aktiviteter. Kantine og matservering ble trukket frem som et positivt tiltak, men ble ikke vurdert som en avgjørende forutsetning for å etablere levende, attraktive og trygge fellesarealer.

Arbeidsmiljøet for ansatte er et annet sentralt tema. Dagens løsning oppleves som fragmentert ved at personalet er fordelt på flere separate arbeidsområder. Dette reduserer mulighetene for samarbeid og gjør hverdagen mindre effektiv. Samtidig oppleves dagens arbeidsplasser som utilstrekkelige når det gjelder konsentrasjonsarbeid, møtevirksomhet og fortrolige samtaler.

Det fremkommer et tydelig behov for å samle kollegiet rundt et felles arbeidsmiljø som kan fungere som skolens faglige og sosiale hjerte. Samtidig må det etableres en god balanse mellom samhandling og skjerming. Ansatte trenger både åpne samarbeidsarenaer, mindre teamkontorer og lett tilgjengelige stillerom for oppgaver som krever arbeidsro. I tillegg er det behov for flere dedikerte samtalerom der kontaktlærere og andre ansatte kan gjennomføre møter med elever og foresatte på en trygg og fortrolig måte.

Det pekes også på behov for bedre garderobefasiliteter, dusjmuligheter, universell utforming og kapasitet til å ta imot studenter, vikarer og andre besøkende. Dette handler både om arbeidsmiljø og om skolens attraktivitet som arbeidsplass i framtiden.

Inneklima og teknisk standard må løftes betydelig

Det er bred enighet om at dagens tekniske standard representerer en av skolens største utfordringer. Sanitæranlegg, rørsystemer og ventilasjonsløsninger beskrives som gamle, sårbare og i stadig behov for reparasjoner. Gjentatte lekkasjer, høy slitasje og tekniske begrensninger medfører store driftsutfordringer og kostnader.

Inneklimaet trekkes spesielt frem som en utfordring for både elever og ansatte. Dårlig luftkvalitet, støy og utilstrekkelig ventilasjon påvirker læringsmiljøet og arbeidsforholdene negativt. Den nye skolen må derfor planlegges med moderne tekniske løsninger som sikrer godt inneklima, energieffektiv drift og enkelt fremtidig vedlikehold. Samtidig må eksisterende tekniske infrastrukturer som fjernvarmesystem og energiforsyning ivaretas og integreres i prosjektet på en hensiktsmessig måte.

Robuste materialvalg trekkes også fram som viktig. Erfaringer viser at enkelte bygge løsninger er sårbare for hærverk og omfattende vedlikeholdsbehov. Det anbefales derfor å velge slitesterke materialer og løsninger som tåler intensiv bruk over tid.

Samlokalisering og sambruk som strategisk mulighet

Samlokalisering med voksenopplæringen fremstår som en interessant mulighet både faglig, økonomisk og samfunnsmessig. Samtidig er det bred forståelse for at ulike brukergrupper har ulike behov. Dersom voksenopplæringen flyttes til ungdomsskolens område, må dette løses med tydelig soneinndeling og egne innganger slik at både ungdommer og voksne får gode og trygge rammer i hverdagen.

Det pekes på betydelige gevinster knyttet til sambruk av arealer. Undervisningsrom som brukes på dagtid kan fungere som viktige ressurser for kulturskole, frivillighet, språkkafé, leksehjelp og andre aktivitetstilbud på ettermiddag og kveld. En slik løsning vil bidra til økt utnyttelse av kommunale arealer og styrke koblingen mellom skole, kulturhus, bibliotek og øvrige samfunnsfunksjoner.

Uteområdene som lærings- og aktivitetsarena

Uteområdene ses som en viktig del av skolens samlede læringsmiljø. Samtidig viser erfaringer fra andre prosjekter at disse arealene ofte kommer for sent inn i planleggingen og dermed ikke får den kvaliteten eller funksjonen de burde hatt.

Det trekkes fram som en betydelig styrke at skolen ligger i umiddelbar nærhet til Oppdalsparken og øvrige aktivitetsområder. Mange ser store muligheter i å orientere skolen mot disse ressursene og skape en sterkere sammenheng mellom skolebygget og omgivelsene. Gode uteområder kan bidra til økt fysisk aktivitet, bedre trivsel og flere møteplasser gjennom hele året. For å lykkes med dette er det viktig at landskapsarkitektur integreres tidlig i prosjektutviklingen.

Logistikk, trafikk og sikkerhet

Trafikksikkerhet er et annet tema som går igjen i intervjuene. Dagens situasjon oppleves som uoversiktlig med blanding av gående, syklende, varelevering og annen trafikk. Det er behov for tydeligere separasjon mellom ulike trafikantgrupper og tryggere adkomst til skolen.

Det er samtidig fokus på sikkerhet rundt administrasjonen. Erfaringer fra tidligere hendelser gjør at flere peker på behovet for tydeligere adgangskontroll og en mer robust administrasjonsløsning. Fremtidig administrasjon bør kunne ta imot besøkende på en profesjonell måte samtidig som ansatte gis nødvendig trygghet og skjerming.

Erfaringer fra tidligere skoleprosjekter

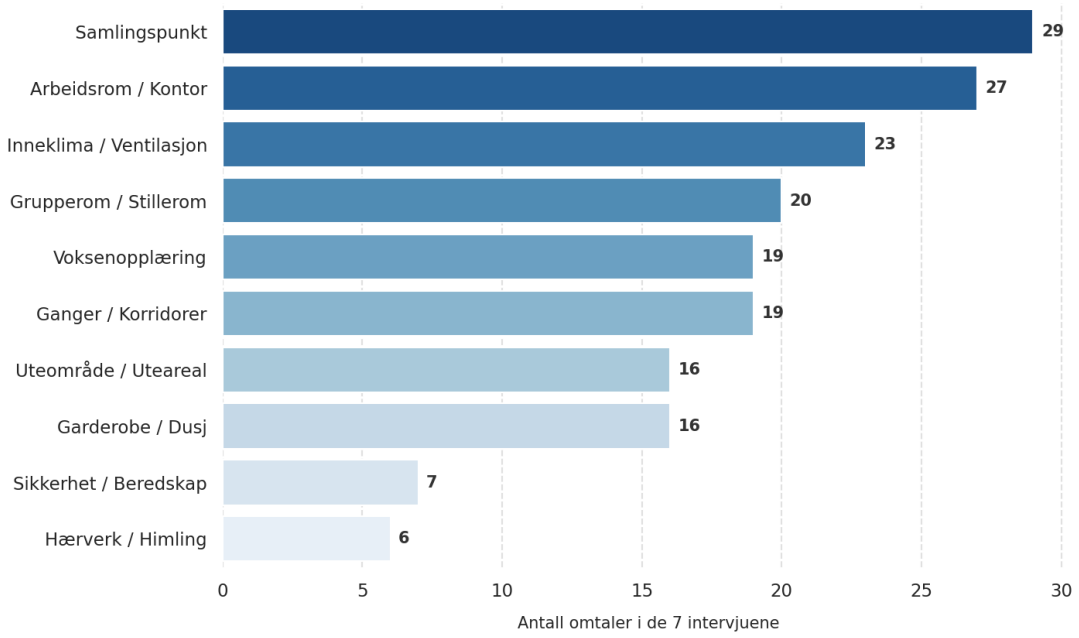
Et av de viktigste strategiske funnene handler ikke om selve bygget, men om hvordan prosjektet gjennomføres. Erfaringene fra ombyggingen av Oppdal videregående skole viser betydningen av kontinuerlig brukermedvirkning gjennom hele prosjektperioden. Når brukere opplever å bli koblet av prosessen, kan det føre til mistillit, omkamper og løsninger som ikke svarer til de behovene som opprinnelig ble identifisert.

Samtidig advares det mot omfattende byggeprosesser mens skolen er i full drift. Erfaringene tilsier at dette medfører store belastninger for både elever og ansatte, og at midlertidige lokaler bør vurderes som en viktig del av prosjektstrategien. Det fremheves også at teknisk oppgradering, klimaskall og bygningsmessige tiltak må sees som en samlet investering for å unngå at deler av bygget blir stående igjen med betydelige vedlikeholds utfordringer i etterkant.

Samlet vurdering etter intervjuene.

Samlet sett beskriver intervjuene et ønske om å utvikle en skole som setter menneskene før bygget. Behovene handler først og fremst om å skape gode rammer for læring, trivsel og samarbeid. Den framtidige skolen bør være oversiktlig og trygg, tilby fleksible læringsarealer, ha sterke sosiale møteplasser, legge til rette for et godt arbeidsmiljø for ansatte, sikre høy teknisk kvalitet og samtidig fungere som en viktig møteplass for lokalsamfunnet. Lykkes prosjektet med dette, vil det ikke bare gi Oppdal en ny skole, men et framtidsrettet lærings- og samfunnsbygg med stor verdi for hele kommunen.

Diagrammet viser hvor mange ganger ulike ord og temaer ble nevnt i de sju intervjuene. Selv om antall omtaler varierer og dermed kan gi en indikasjon på hvilke temaer som ble mest vektlagt, viser resultatene først og fremst en betydelig felles interesse for mange av de samme forholdene. Temaer som samlingspunkt, arbeidsrom/kontor, inneklima/ventilasjon og grupperom/stillerom går igjen i flere intervjuer, noe som tyder på bred enighet om hvilke områder som oppleves som viktige i dagens situasjon og i videre utvikling av skolen. Diagrammet bør derfor ikke leses som en rangering av betydning, men som en oversikt over hvilke temaer som oftest ble løftet fram av deltakerne.

** KI generert av taleopptak*

5.7 Hovedfunn – Ideeverksted

Gjennom verkstedet kom det fram stor grad av enighet om de overordnede behovene for framtidens skole. Deltakerne ønsker en skole som kombinerer gode læringsmiljøer med moderne møteplasser og sosiale funksjoner. Det var samtidig bred enighet om at skolens sentrale plassering er en vesentlig kvalitet som bør videreføres.

Flere pekte på at den nye skolen bør utvikles som mer enn et undervisningsbygg. Skolen bør fungere som en viktig møteplass for ungdom, læring, kultur og fellesskap, samtidig som den ivaretar sitt primære formål som læringsarena.

Kort oppsummering av sentrale innspill

Forbedre	-Trafikksikkerhet, varelevering og logistikk rundt skolen. -Kvaliteten på toaletter, garderober og elevoppbevaring. -Inneklima, dagslysforhold og teknisk standard. -Uteområder som i større grad er tilpasset vinterbruk og aktivitet gjennom hele året. -Lokaler for praktiske og estetiske fag. -Personalfasiliteter
Skape nytt	-Et tydelig sosialt samlingspunkt og felles møteplasser. -Fleksible flerbruksarealer for arrangementer, samarbeid og prosjektarbeid. -Læringsarenaer som støtter kreativitet, praktisk læring og tverrfaglig arbeid. -Flere attraktive oppholds- og aktivitetsområder både inne og ute. -Løsninger som legger til rette for framtidig utvikling og endrede behov.
Beholde	-Skolens sentrale plassering i sentrum og nærheten til kulturhus, bibliotek og øvrige sentrumsfunksjoner. -Oversiktlige læringsmiljøer med faste klasserom og tydelige undervisningsarealer. -Skolens identitet og tilknytning til lokalsamfunnet. -Kvaliteter ved eksisterende uteområder og møteplasser som fungerer godt i dag.

Innspill og kommentarer fra verksted:

Idéverkstedet viste et tydelig ønske om å se framtidens ungdomsskole i en større sammenheng enn kun et skolebygg. Flere av diskusjonene pekte på muligheten for å utvikle et mer helhetlig lærings- og aktivitetstilbud gjennom tettere koblinger mellom skole, kultur, voksenopplæring og andre kommunale funksjoner.

Begrepet **«Campus Oppdal»** ble løftet fram som en mulig retning for videre arbeid. Tanken innebærer ikke en konkret løsning, men illustrerer ambisjonen om å skape et samlet miljø for læring, aktivitet og fellesskap på tvers av alder og brukergrupper. Dette kan gi grunnlag for økt samarbeid, bedre ressursutnyttelse og et mer levende anlegg som kommer både ungdom, voksne og lokalsamfunnet til gode. Samtidig ble det understreket at ungdomsskolens behov må være det viktigste premisset i den videre utviklingen av prosjektet.

5.8 Videre medvirkning

Medvirkningen avsluttes ikke med beslutningsgrunnlaget. Dersom kommunestyret vedtar å gå videre med prosjektet, skal det utarbeides flere medvirkningsopplegg tilpasset de neste fasene.

Etter konseptvalg kan dialogen bli mer konkret og omfatte funksjons- og arealprogram, organisering av rom, uteområder, fellesfunksjoner, midlertidige løsninger og gjennomføring. Den trinnvise tilnærmingen skal sikre at medvirkningen skjer på riktig detaljeringsnivå og på tidspunkter der innspillene faktisk kan påvirke prosjektet.

6. Sambruk og samlokalisering

Sambruk og samlokalisering er et strategisk tema i utviklingen av Oppdal ungdomsskole. Hensikten er å vurdere hvordan kommunens samlede bygningsmasse og arealer kan utnyttes på en mer helhetlig og framtidsrettet måte gjennom samarbeid mellom ulike virksomheter. Sentralt i vurderingene står mulige synergier mellom Oppdal ungdomsskole, Aune barneskole, voksenopplæringen og kulturhuset.

Vurderingene av sambruk og samlokalisering er også forankret i den sentrale lokaliseringen og utformingen av skoleområdet. Nærheten mellom ungdomsskolen, barneskolen og kulturhuset gir korte avstander mellom funksjonene og skaper gode forutsetninger for samarbeid, deling av arealer og samordnet bruk av kommunale ressurser. Dette gir et særskilt potensial for å utvikle et mer sammenhengende skole- og kulturmiljø i Oppdal sentrum.

Det understrekes samtidig at prosjektets primære formål er å utvikle gode, framtidsrettede og funksjonelle lokaler for Oppdal ungdomsskole. Ungdomsskolens behov skal ligge til grunn for videre planlegging, og eventuelle sambruks- eller samlokaliseringsløsninger skal vurderes som et mulig tillegg til prosjektet, ikke som en erstatning for skolens behov. Sambruk sees derfor som en potensiell merverdi som kan bidra til økt ressursutnyttelse, fleksibilitet og samarbeid på tvers av kommunale virksomheter.

En mer samordnet arealbruk kan også bidra til å skape et mer levende skole- og nærmiljø, der både bygg og uteområder tas i bruk av flere brukergrupper gjennom større deler av dagen og kvelden. Det kan samtidig gi grunnlag for å utvikle mellomrommene mellom ungdomsskolen, barneskolen, kulturhuset og andre nærliggende funksjoner til attraktive møteplasser og aktivitetsområder. Samlet kan dette bidra til å styrke området som et felles lærings-, aktivitets- og kulturmiljø for innbyggerne i Oppdal.

Avstander fra Ungdomsskole: Aune barneskole 10m - Kulturhuset 15m

Som en del av prosjektet vurderes følgende muligheter innen sambruk og samlokalisering:

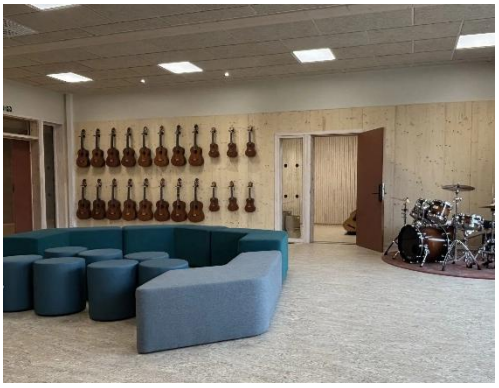
Sambruk av arealer mellom Kulturhuset og Oppdal ungdomsskolen

Både ungdomsskolen og kulturhuset (ungdomsklubb/kulturskolen) har behov for fleksible og funksjonelle arealer som kan benyttes til ulike aktiviteter. Det legges derfor til grunn en ambisjon om å tilrettelegge for sambruk av enkelte møterom, auditorium og undervisningsrom av den nye skolen der dette er hensiktsmessig. En slik løsning kan bidra til bedre arealutnyttelse og gi flere brukergrupper tilgang til lokaler som ellers ville stått ubrukt deler av døgnet.

Det foreslås også at musikkundervisningen flyttes fra kulturhuset til den nye ungdomsskolen. Dette vil frigjøre arealer i kulturhuset som i dag benyttes til undervisningsformål, og gi større fleksibilitet i disponeringen av lokalene. Frigjorte arealer kan blant annet bidra til å styrke ungdomsklubbens tilbud gjennom økt plass og bedre muligheter for videre utvikling i tråd med egne behov og målsettinger.

Dagens løsning ble etablert fordi ungdomsskolen ikke disponerer egne musikkarealer, og undervisningen har derfor vært avhengig av lokaler i kulturhuset. Gjennom intervjuer og medvirkningsprosesser har det kommet frem at dagens ordning ikke fungerer optimalt. Lokalene er i begrenset grad tilpasset musikkundervisning og må samtidig ivareta flere funksjoner. Undervisningen forutsetter også at instrumenter og utstyr rigges opp og ryddes ned for hver økt, noe som er både tids- og ressurskrevende. I tillegg må utstyret oppbevares og sikres mellom bruk, noe som reduserer den effektive undervisningstiden og skaper praktiske utfordringer.

For å ivareta samspillet mellom skolen og kulturhuset anbefales det at musikkrommet i den nye ungdomsskolen plasseres og utformes slik at det enkelt kan benyttes av kulturhuset utenom skoletid. Dette vil legge til rette for fortsatt sambruk av musikkfasiliteter, samtidig som ungdomsskolen får permanente og bedre tilpassede lokaler for musikkundervisning.

Musikkrom Stabbursmoen Skole

Undervisningsrom som benyttes i dag.

Sambruk mellom Aune barneskole og Oppdal ungdomsskole

Det vurderes om enkelte arealer i den nye ungdomsskolen kan benyttes av både Aune barneskole og Oppdal ungdomsskole ved behov. En slik løsning kan bidra til økt fleksibilitet og bedre kapasitetsutnyttelse av kommunens arealer. Samtidig vil det være nødvendig å avklare hvordan arealene skal disponeres, organiseres og prioriteres mellom skolene.

Gjennom intervjuer og dialogmøter er det pekt på at sambruk mellom skolene kan medføre utfordringer knyttet til koordinering av timeplaner, fordeling av arealer og ulike behov hos de forskjellige aldersgruppene. Det er også påpekt at enkelte funksjoner kan få høy belastning dersom kapasiteten ikke vurderes tilstrekkelig i planleggingen.

Samtidig kan sambruk bidra til å gjøre begge skolene mer robuste ved endringer i elevtallet over tid. Dersom elevgrunnlaget varierer mellom årskull eller mellom skolene, kan felles arealer gi større fleksibilitet til å håndtere midlertidige kapasitetsutfordringer og endrede behov uten omfattende bygningsmessige tilpasninger. Dette kan legge til rette for en mer effektiv og langsiktig utnyttelse av den samlede bygningsmassen.

En forutsetning for sambruk er imidlertid at den nye ungdomsskolen dimensjoneres med noe større kapasitet enn det som normalt ville vært nødvendig for skolens egne behov (sambruksareal). Fellesfunksjoner må ha tilstrekkelig størrelse og kapasitet til å kunne betjene begge skolene ved samtidig eller vekslende bruk.

Opsjon: Samlokalisering av voksenopplæringen

Det vurderes å samlokalisere voksenopplæringen med Oppdal ungdomsskole. Voksenopplæringen har per i dag et estimert arealbehov knyttet til cirka **60-70 deltakere**, **10-12 ansatte** og et nettoareal på omtrent **430kvm (620 BTA)**. Voksenopplæringen vil i så fall etableres med egne undervisningsarealer og eget inngangsparti, slik at virksomheten kan fungere selvstendig samtidig som enkelte felles funksjoner kan vurderes delt. Per i dag leier voksenopplæringen lokaler ved Oppdal videregående skole. Dette medfører løpende leiekostnader for kommunen til omtrent 1 million kroner pr år (2026). En samlokalisering ved ungdomsskolen vil derfor kunne inngå i en bredere vurdering av kommunens framtidige arealstrategi og lokalisering av undervisningstilbud.

En annen potensiell fordel ved samlokalisering er at kommunen kan oppnå større fleksibilitet i møte med framtidige endringer i elevtall og deltakergrunnlag. Dersom arealer planlegges med tilstrekkelig fleksibilitet, kan enkelte funksjoner tilpasses ulike brukergrupper over tid. Dette kan bidra til en mer robust arealstruktur og gi kommunen større handlingsrom ved framtidige behovsendringer.

En samlokalisering vil også kunne påvirke prosjektets arealbehov og investeringskostnader sammenlignet med en løsning som utelukkende er dimensjonert for ungdomsskolen.

Tilrettelegging for utleie og ekstern bruk

Det vurderes å tilrettelegge enkelte arealer i den nye ungdomsskolen for utleie og ekstern bruk utenfor ordinær skoletid. Dette kan omfatte undervisningsrom, møterom, auditorium, aktivitetsarealer eller andre fellesfunksjoner som kan benyttes av lag, foreninger, kursvirksomhet eller andre arrangementer. En slik løsning kan bidra til at bygget er i aktiv bruk gjennom større deler av døgnet og gi økt utnyttelse av kommunale investeringer. Samtidig stiller dette krav til hvordan bygget organiseres og driftes. Gjennom intervjuer og erfaringsinnhenting er det identifisert utfordringer knyttet til adgangskontroll, sikkerhet, renhold og praktisk drift. Dersom ekstern bruk skal inngå som en del av konseptet, må det vurderes løsninger som gjør det mulig å benytte deler av bygget uten at hele skoleanlegget må være tilgjengelig.

Sambruk og samlokalisering representerer mulige strategiske grep for å styrke samarbeidet mellom kommunale virksomheter og oppnå en mer fleksibel forvaltning av kommunens arealer. Samtidig vil slike løsninger kunne påvirke prosjektets omfang, organisering, arealbehov og økonomiske rammer. På tvers av de ulike tiltakene viser innspill fra intervjuer, verksteder og dialogmøter at det er behov for videre avklaringer knyttet til ansvarsforhold, arealdisponering, driftsmodeller og framtidige brukerbehov. Flere av løsningene innebærer grensesnitt mellom ulike virksomheter med ulike mål, organisering og bruksmønstre. Det anbefales derfor at sambruk og samlokalisering utredes videre i neste fase av prosjektet. Disse avklaringene vil være viktige for å fastsette framtidig arealbehov, funksjonsinnhold, organisering, tekniske løsninger og byggekostnader. Siden vurderingene kan ha betydelig innvirkning på prosjektets omfang og investeringsbehov, bør de avklares før videre prosjektering og beslutninger om endelig løsningskonsept.

7. Bærekraftsvurdering

Bærekraft er lagt til grunn som et gjennomgående perspektiv i vurderingen av framtidig løsning for Oppdal ungdomsskole. Prosjektet skal bidra til å realisere kommunens langsiktige mål knyttet til klima, miljø, samfunnsutvikling, folkehelse og god ressursforvaltning.

Vurderingene bygger på bærekraftbegrepet slik det er definert gjennom FNs bærekrafts mål, føringer i Oppdal kommunes overordnede planverk samt nasjonale mål og strategier for arkitektur, arealutvikling og klimaomstilling. Sentrale referanser er Kommuneplanens samfunnsdel 2024-2034, Klima- og energiplan for Oppdal kommune 2019-2030 og Nasjonal arkitekturstrategi.

Bærekraft vurderes i denne utredningen hovedsakelig gjennom tre dimensjoner: miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft. Disse perspektivene danner et viktig grunnlag for den videre sammenstillingen og vurderingen av de ulike konseptalternativene.

7.1 Miljømessig bærekraft

Bygg og eiendomssektoren står for en betydelig andel av samfunnets samlede ressursforbruk og klimagassutslipp. Valg av framtidig løsning for Oppdal ungdomsskole vil derfor ha konsekvenser både for kommunens klimaavtrykk og for den langsiktige forvaltningen av arealer og bygningsressurser.

Klima- og energiplanen for Oppdal kommune legger til grunn at kommunen skal bidra til reduksjon av klimagassutslipp gjennom energieffektive bygg, bærekraftig ressursbruk og langsiktige investeringer. Tilsvarende framhever Nasjonal arkitekturstrategi betydningen av arealeffektive løsninger, ombruk og transformasjon av eksisterende bygningsmasse som sentrale virkemidler i omstillingen til et lavutslippssamfunn.

I vurderingen av de ulike alternativene er det lagt særlig vekt på:

- effektiv utnyttelse av eksisterende arealer og bygningsressurser
- ressurs- og materialbruk gjennom byggenes livsløp
- energibruk og energieffektivitet
- robusthet og tilpasningsevne over tid
- muligheter for framtidig ombruk og videreutvikling

Miljømessig bærekraft må vurderes i et livsløpsperspektiv, der både etablering, drift, vedlikehold og framtidige tilpasningsbehov inngår som en del av beslutningsgrunnlaget.

7.2 Sosial bærekraft

Skoleanlegg utgjør en sentral del av samfunnets fysiske og sosiale infrastruktur. Utforming og lokalisering av framtidige skolearealer har derfor betydning langt utover den daglige undervisningen.

Kommuneplanens samfunnsdel vektlegger gode oppvekstsvilkår, inkludering, folkehelse og attraktive møteplasser som sentrale mål for samfunnsutviklingen i Oppdal. Tilsvarende framhever Nasjonal arkitekturstrategi betydningen av kvaliteter i de bygde omgivelsene som fremmer læring, trivsel, tilhørighet og fellesskap.

En framtidig ungdomsskole bør legge til rette for:

- gode og fleksible læringsmiljøer
- universell utforming og tilgjengelighet for alle brukergrupper
- trygge og attraktive ute- og oppholdsarealer
- sambruk og samlokalisering med andre kommunale funksjoner der dette gir merverdi
- robuste løsninger som kan håndtere framtidige endringer i organisering og bruk

Flere av de vurderte alternativene gir ulike muligheter for sambruk mellom skole, kultur- og idrettsfunksjoner. Dette kan bidra til økt aktivitet, bedre utnyttelse av kommunale ressurser og styrking av skolens rolle som møteplass i lokalsamfunnet.

7.3 Økonomisk bærekraft

Økonomisk bærekraft handler om å sikre en langsiktig og ansvarlig forvaltning av kommunens ressurser. Investeringer i skolebygg innebærer forpliktelser over flere tiår, og vurderingene må derfor omfatte både investeringskostnader og framtidige driftskostnader.

Kommuneplanens samfunnsdel understreker betydningen av en bærekraftig kommuneøkonomi og effektiv ressursutnyttelse. Dette innebærer at investeringer må vurderes ut fra deres samlede verdi over byggenes levetid og ikke utelukkende ut fra anskaffelseskostnaden.

I tillegg til investeringskostnadene bør følgende forhold inngå i vurderingen:

- drifts- og vedlikeholdskostnader
- energikostnader og ressursforbruk
- byggenes forventede levetid
- fleksibilitet for framtidige endringer og behov
- forvaltning av eksisterende kommunale eiendomsverdier

Den økonomiske bærekraften vil bli nærmere belyst gjennom kostnadsanalyser og usikkerhetsvurderinger som inngår i den videre utredningen.

Samlet sett skal bærekrafts vurderingen bidra til å synliggjøre hvordan de ulike alternativene understøtter Oppdal kommunes mål om god livskvalitet, redusert klimaavtrykk, effektiv ressursbruk og langsiktig verdiskaping. Vurderingene viser at alternativene har ulike styrker og utfordringer knyttet til miljømessige, sosiale og økonomiske forhold. Det er derfor ikke ett enkelt bærekraftperspektiv som alene peker ut et foretrukket alternativ. Den samlede vurderingen må baseres på en avveining mellom hensynet til ressursbruk, læringsmiljø, sambruksmuligheter, økonomi og framtidig fleksibilitet.

Bærekrafts vurderinger i denne konseptvalgutredningen er gjennomført på et overordnet og kvalitativt nivå, tilpasset prosjektets formål og modenhetsgrad. Hensikten har vært å belyse hvordan de ulike alternativene understøtter nasjonale, regionale og kommunale målsettinger innen miljømessig, sosial og økonomisk bærekraft, samt å identifisere sentrale forhold som bør tillegges vekt i den videre beslutningsprosessen.

Dersom ett eller flere alternativer anbefales videreført, kan det være aktuelt å gjennomføre mer detaljerte analyser av relevante bærekrafts faktorer. Dette kan blant annet omfatte klimagassregnskap, livsløpsanalyser (LCA), livsløpskostnader (LCC), energiberegninger samt analyser av framtidige drifts- og vedlikeholdskostnader. Slike utredninger vil kunne gi et mer presist beslutningsgrunnlag i senere plan- og prosjekteringsfaser.

Resultatene fra bærekrafts vurderingen inngår som en del av det samlede grunnlaget for sammenstilling og vurdering av alternativene i de påfølgende kapitlene.

8. Utviklingsalternativer

Dette kapittelet beskriver de alternativene som skal utredes i tråd med kommunestyrets bestilling. Alternativene presenteres på et overordnet nivå med tilhørende muligheter, utfordringer og konsekvenser, og skal danne grunnlag for videre vurderinger og sammenligninger.

Det er viktig å understreke at de beskrevne løsningene ikke representerer ferdig prosjekterte forslag. Formålet med arbeidet er å synliggjøre mulige utviklingsretninger og etablere viktige premisser for det videre plan- og prosjekteringsarbeidet, basert på kommunens behov, målsettinger og bestilling. Forslagene er kvalitetssikret på et overordnet nivå med hensyn til byggbarhet, arealdisponering, tilpasning til eksisterende infrastruktur, tomteforhold og omkringliggende bebyggelse. Det er imidlertid ikke gjennomført detaljprosjektering, og både utforming, tekniske løsninger og arealdisponering vil måtte videreutvikles og optimaliseres i senere prosjektfaser.

8.1 Arealforutsetninger og behov for tidligfasevurderinger

For å sikre et sammenlignbart grunnlag for vurdering av alternativene er det lagt til grunn et overordnet arealprogram basert på funksjons- og arealprogrammer for kommunale skoleanlegg utarbeidet av Trondheim kommune og Bergen kommune. Programmene beskriver anbefalte arealer og funksjoner for moderne skolebygg og er benyttet som referanse ved fastsettelse av arealbehov i denne utredningen.

Ved fastsettelse av arealbehov er det lagt til grunn et minimumsareal som skal ivareta de funksjonene en ungdomsskole må ha for å dekke krav og behov knyttet til undervisning, læringsmiljø, elevtjenester, administrasjon og øvrige støttefunksjoner i henhold til gjeldende læreplanverk og skolens virksomhet. Arealgrunnlaget representerer dermed et nøkternt dimensjoneringsnivå og må ikke forstås som et optimalt eller fullt ut framtidsrettet arealprogram.

For de ulike alternativene vil det være enkelte forskjeller i arealbehov og arealsammensetning. Dette skyldes blant annet ulik grad av sambruk og samlokalisering av funksjoner, der hensiktsmessige løsninger vurderes ut fra kost og nytteforhold i hvert enkelt alternativ.

Tidligfase anslag for minimumsareal – Ny Oppdal ungdomsskole

Romnavn	Antall	Areal pr rom	Areal totalt		
Trinnsareal 8-10.trinn - 300 elever + 45 ansatte					
			Oppdal	**Trondheim**	**Bergen**
Baser			675		
Ansatt			60		
Fellesareal			90		
Grupperom			90		
Lager			15		
Garderober og toaletter			255		
Lager og HC utstyr			15		
Total alle trinn (3stk)			**1200**		
Spesialutstyrt læringsareal					
Kunst og håndverk					
Sløydsal	1	96			
Tekstilrom	1	96			
Tegnerom	1	96			
Keramikkrom m/ovn	1	96			
Total Kunst og håndverk			**385**		
Naturfag			**165**		
Mat og Helse			**130**		
Musikk			**125**		
Bibliotek			**90**		
Samlingspunkt/amfi			**365**		
Auditorium			**70**		
Vestibyleområde			**60**		
Diverse					
Helsesykepleier	1	30	30		
IT-ansvarlig	1	20	20		
Renhold	3	9	27		
Total Diverse			**77**		
Personalavdeling - 45 ansatte					
Teamrom lærere	3	72	216		
Personalrom med kjøkken	1	70	70		
Kontor lærere	5	7	35		
Kontor rektor	1	20	20		
Ekspedisjon	1	15	15		
Møterom	4	10	40		
Lager/arkiv/kopirom	1	15	15		
Garderober/toaletter/dusj	1	27	27		
Total personalavdeling			**438**		
Total skolefunksjoner (BRA)			**3035**	**3169**	**3095**
Kvm. per elev			**10,1**	**10,6**	**10,3**
Sambruksarealer Aune barneskole og ungdomsskolen (ca 20-30 elever)					
Totalt sambruksareal (BRA)			**150**		
Opsjon:Voksenopplæring 60-70 deltakere + 10-12 ansatt					
Undervisningsrom	4	55	220		
Grupperom	4	15	60		
Teamrom lærer	2	36	72		
Kontor adm.	1	10	10		
Lager og rekvisita	1		7		
Garderober med toaletter			60		
Total voksenopplæring funksjoner (BRA)			**429**		
Skole + voksenopplæring + sambruk netto			3614		
Antall elever + deltakere			380		
Bruttoareal skolebygg pr elev			13,8		
Brutto/netto faktor			1,45		
Total BTA voksenopplæring			622		
Total BTA kun skole			4401		
Total BTA sambruksarealer			218		
Total skole, voksenopplæring og fleksiareal			**5240**		

Ombyggingsalternativet gir en mer arealeffektiv løsning pr bruker ved at tre ulike brukergrupper samlokaliseres i ett bygg. Dette bidrar til bedre utnyttelse av fellesarealer og reduserer behovet for samlet bygningsareal. Ved nybyggsalternativet vil funksjonene i større grad fordeles mellom eksisterende og nye bygg, noe som medfører at det totale arealet for gammel og ny skole samlet sett blir vesentlig høyere.

Det er viktig å understreke at arealene som er lagt til grunn representerer et tidligfasegrunnlag. Videre avklaringer knyttet til pedagogisk organisering, sambruk og tekniske løsninger kan medføre justeringer av arealbehovet i senere planfaser.

Brutto-/nettofaktoren vil også kunne variere mellom alternativene. Nybygg gir normalt en høyere (1,4) arealeffektivitet enn ombygging (1,45), ettersom bygget kan optimaliseres for dagens behov og krav. Ombyggingsalternativer må derimot tilpasses eksisterende bygningsstruktur og vil ofte ha noe lavere arealeffektivitet. Samlet arealbehov og kostnader kan derfor bli påvirket gjennom den videre prosessen, selv om alternativene i denne fasen vurderes ut fra et felles arealprogram.

Målet med alternativene er derfor ikke å presentere endelige løsninger, men å gi et tilstrekkelig grunnlag for å vurdere ulike konsepter og deres konsekvenser før det arbeides videre med valgt løsning.

Tabellene under viser hvilke arealer og funksjoner som er lagt til grunn for de enkelte alternativene.

Arealer som ligger til grunn for alternativene:

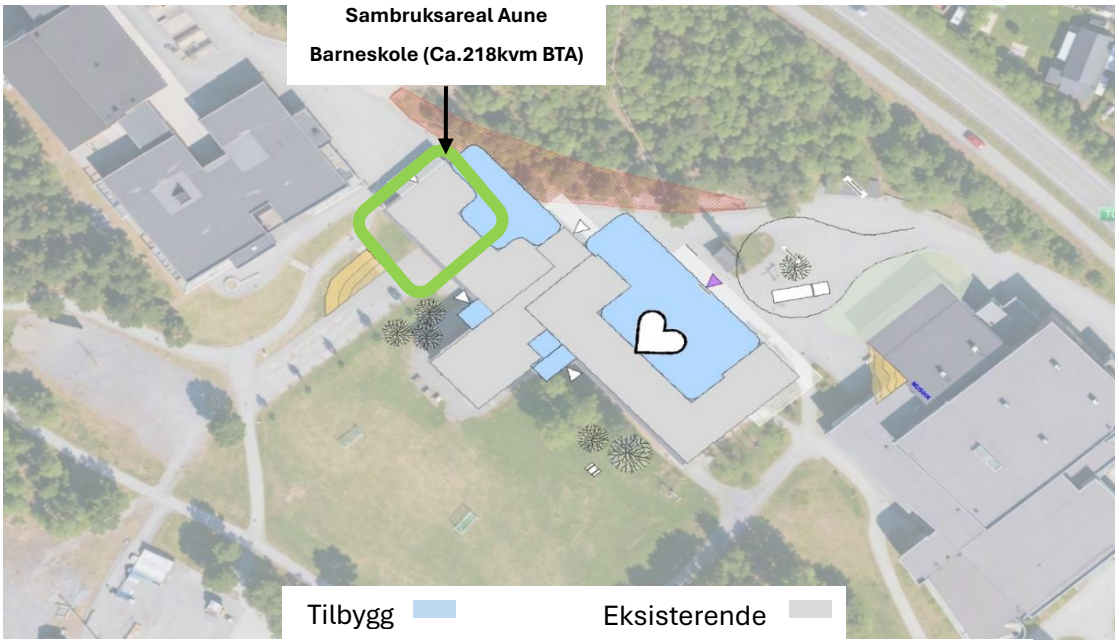
	Brutto/netto	Minimumsareal skole (3035kvm*B/N faktor)	Sambruksarealer (Aune barneskole)	SUM ny skole	Opsjon: Voksenopplæring
Alt 1 - Ombygging	1,45	4401	218	**4619 kvm**	622*
Alt 2A - Nybygg	1,40	4249	218	**4467 kvm**	-
Alt 2B - Nybygg	1,40	4249	-	**4249kvm**	-

8.2 Alternativ 1 Ombygging med tilleggsareal

Dette alternativet bygger på prinsippet om å videreutvikle dagens skoleanlegg gjennom en kombinasjon av ombygging, oppgradering og nye tilbygg (markert i blått). Hovedidéen er å ta vare på de kvalitetene som finnes i eksisterende bygningsmasse, samtidig som skolen tilpasses dagens krav til læringsmiljø, funksjonalitet, teknisk standard og kapasitet.

Et sentralt grep i alternativet er å utvide bygningsmassen mot nord. Hensikten er ikke bare å tilføre nytt areal, men også å øke byggets bredde slik at det blir lettere å etablere fleksible og effektive planløsninger. En bredere bygningsstruktur gir også større frihet til å organisere undervisningsarealer, fellesfunksjoner og støttefunksjoner på en hensiktsmessig måte, både på kort og lang sikt. Løsningen gir også plass til å etablere skoles nye hjerte.

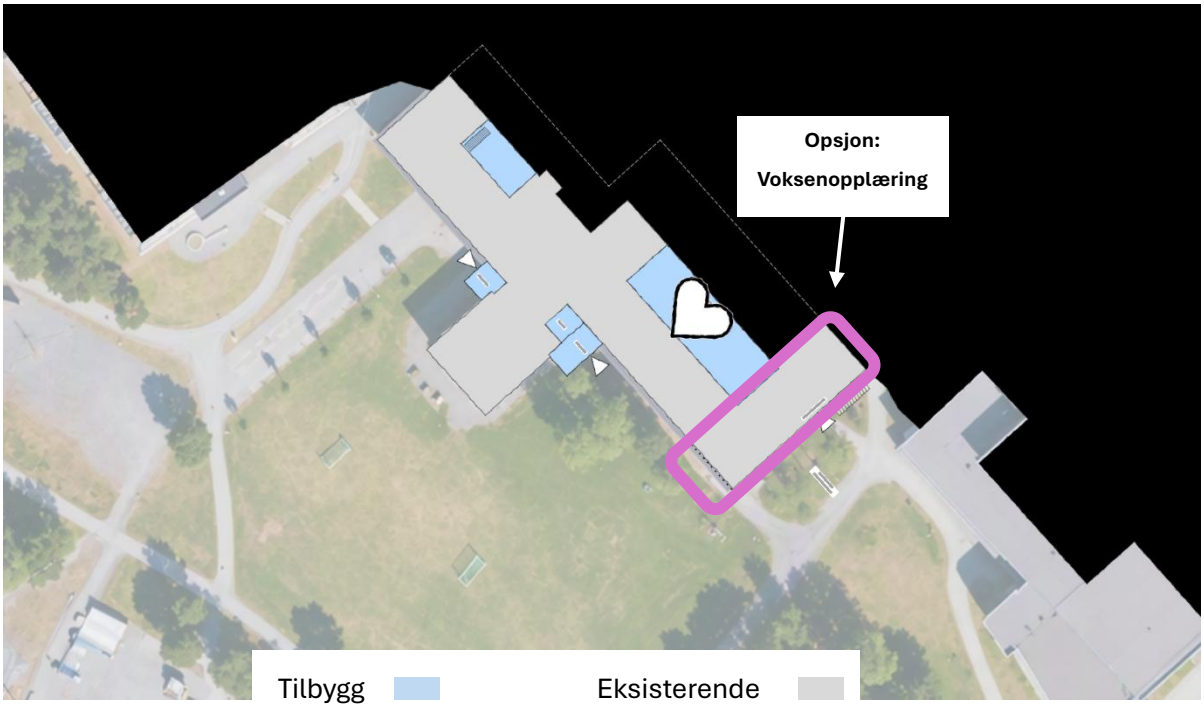
Samtidig foreslås det å flytte skolens hovedinnganger til sørsiden av anlegget. Dette skal bidra til en tryggere og mer intuitiv adkomst for elever, ansatte og besøkende med direkte orientering mot skolegård og nye uteoppholdsarealer mot sør. Flyttingen av inngangspartiene gir også mulighet til å skille elevtrafikk fra varelevering og driftsfunksjoner på en bedre måte, noe som kan bidra til økt trafikksikkerhet og mer oversiktlige logistikkforhold rundt skolen.

Illustrasjonene viser mulig utvidelse av plan 01 prinsipielle løsninger for disponering av funksjoner og arealbehov. Overordnede konseptskisser, ikke ferdig prosjekterte

Ettersom tilbyggene på hovedetasjene etableres mot nord, legges det også opp til en utvidelse av sokkeletasjen i samme retning, men i et mer begrenset omfang. Hensikten er å understøtte funksjonene i etasjene over og samtidig utnytte terrengsituasjonen på en hensiktsmessig måte. Sokkeletasjen kan blant annet romme tekniske funksjoner, lagerarealer og andre støttefunksjoner eller rom som ikke har behov for dagslys. En utvidelse mot nord vil også gi bedre tilgang til ytterveggene og terrenget rundt sokkeletasjen, noe som kan gjøre det enklere å undersøke og eventuelt utbedre utfordringer knyttet til fuktinntrenging, drenering og konstruksjoner under bakkenivå.

Det er lagt til grunn at voksenopplæringen kan disponere arealer i plan U1 mot øst, (se prinsippdiagrammet). Denne plasseringen gir muligheter for egen inngang, nærhet til kulturhusets fellesfunksjoner, herunder kafétilbudet, samt direkte tilgang til et eget uteområde. Området har i dag et betydelig uutnyttet potensial og kan utvikles til å bli en attraktiv møteplass og læringsarena for voksenopplæringen. Samtidig anbefales det at arbeidsplasser og personalarealer for voksenopplæringen samlokaliseres med ungdomsskolens lærerarealer. Dette kan bidra til å styrke et faglige miljø, legge til rette for økt samarbeid på tvers av virksomhetene og gi en mer effektiv utnyttelse av felles ressurs- og støttefunksjoner.

Illustrasjonene viser mulig utvidelse samt mulig lokalisering til voksenopplæring i plan U1

Bygningstiltakene og hovedgrepene som inngår i alternativet.

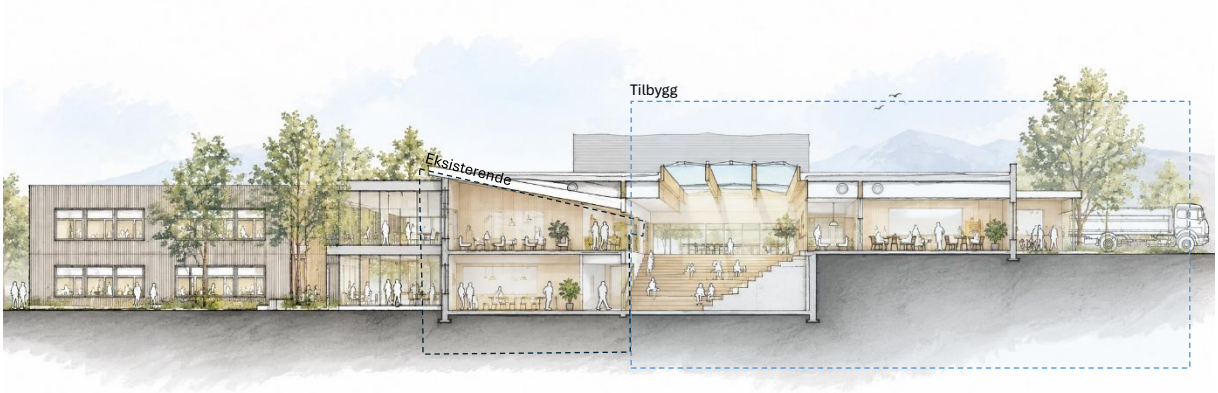
Bevaring, oppgradering og videreutvikling av arkitekturen

Tiltaket har som mål å modernisere skolens fasader samtidig som byggets arkitektoniske kvaliteter og identitet ivaretas. På sørfasaden legges det opp til en oppgradering der byggets opprinnelige proporsjoner (bla. større vinduer), rytme, materialvirkning og karakter videreføres. Ambisjonen er at fasaden fortsatt skal fremstå gjenkjennelig, samtidig som den tilpasses dagens krav og forventninger til funksjonalitet, inneklima og energieffektivitet.

Nord fasaden kan gis et mer moderne uttrykk gjennom de nye bygningselementene og tilbyggene. Utformingen skal likevel ta hensyn til eksisterende skolebygg og omkringliggende bebyggelse, slik at anlegget oppleves som en helhet. Skolen bør ikke vurderes som et isolert bygg, men som en del av et større bymiljø der arkitekturen må samspille med sine omgivelser og bidra positivt til området som helhet.

Forslaget forutsetter teknisk og estetisk oppgradering av eksisterende yttervegger samt oppgradering/utvidelse av vinduer på sørfasaden. Tiltakene skal gjennomføres med respekt for byggets arkitektoniske særpreg, og det legges vekt på å videreføre sentrale kvaliteter som fasadeoppbygging, vindusinndeling, skala og proporsjoner. Samtidig gir rehabiliteringen mulighet til å integrere moderne byggetekniske løsninger og materialer som forbedrer byggets funksjon, energiytelse og levetid.

Målet er å forene bevaring og fornyelse på en måte som styrker skolens identitet og viderefører de arkitektoniske kvalitetene som kjennetegner bygget i dag. Samtidig skal tiltaket tydelig markere en ny tid i skolens historie ved å tilføre moderne løsninger og nye arkitektoniske elementer som reflekterer dagens behov og ambisjoner for fremtidens skole.

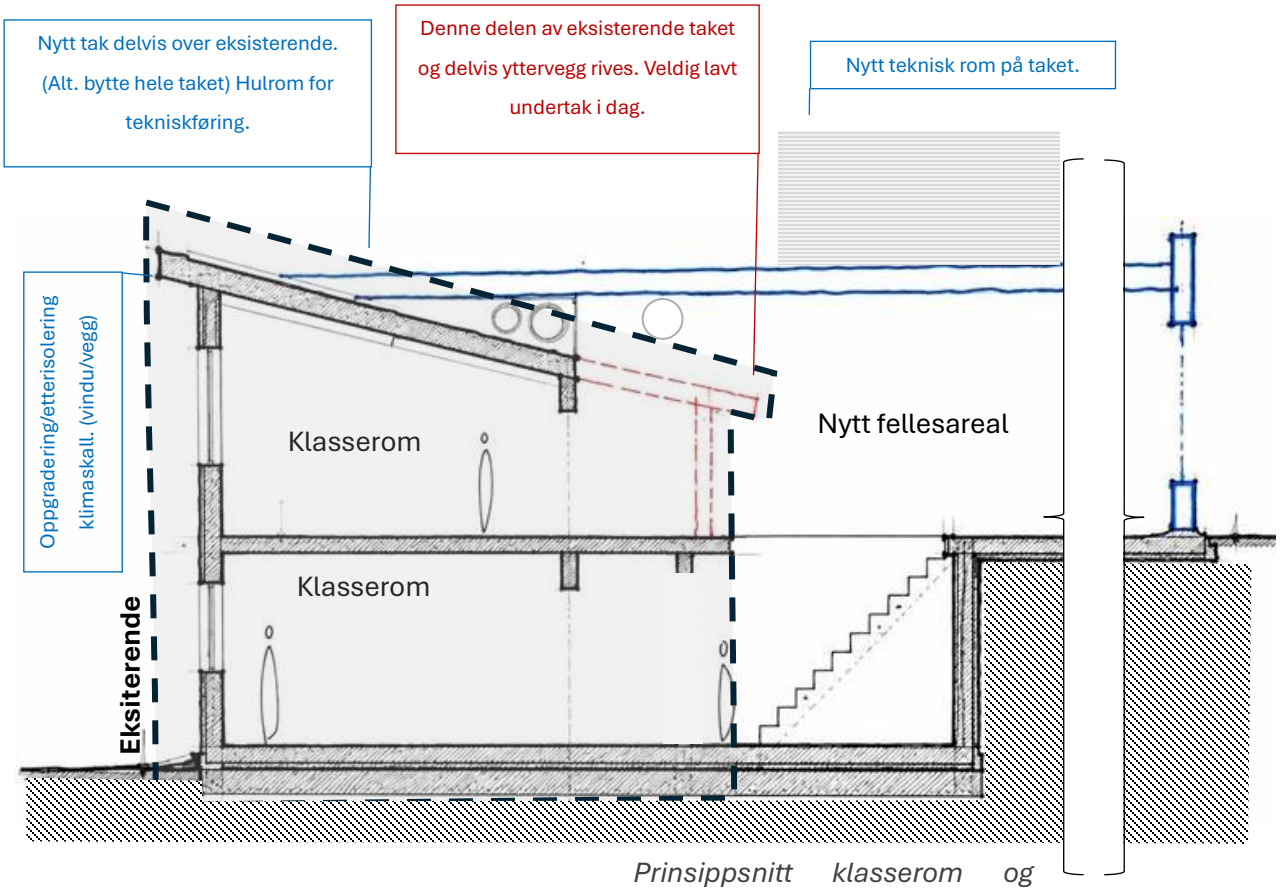

Tverrsnitt over hele bygget

Ombygging av nord-fasaden og nytt tak

Et viktig grep som framkommer i snittet, er ombyggingen av byggets nordside. I denne delen av skolen finnes det i dag gangarealer med lav takhøyde, noe som begrenser både romopplevelsen

Forslaget innebærer derfor at deler av eksisterende takkonstruksjon over korridoren på nordsiden fjernes og erstattes med et nytt tak med større høyde. Dette gir en betydelig forbedring av romkvaliteten ved at arealene oppleves lysere, mer åpne og mer oversiktlige.

Prinsippsnitt klasserom og

Det nye taket etableres samtidig med nødvendig høyde for tekniske føringer. Dette gir plass til moderne ventilasjonsanlegg, elektroinstallasjoner og øvrige tekniske systemer uten at disse må integreres på bekostning av arealkvaliteten. Grepet muliggjør også en utvidelse av de tekniske rommene på taknivå, noe som gir bygget nødvendig kapasitet til dagens krav og framtidige behov.

I en eventuell samspillsfase vil det være naturlig å gjennomføre en nærmere kost-nytte-vurdering av om eksisterende tak kan beholdes og integreres i løsningen, fremfor å rive dagens takkonstruksjon og etablere et nytt sammenhengende tak over både eksisterende bygningsmasse og tilbygget.

Tilbygg på nordsiden

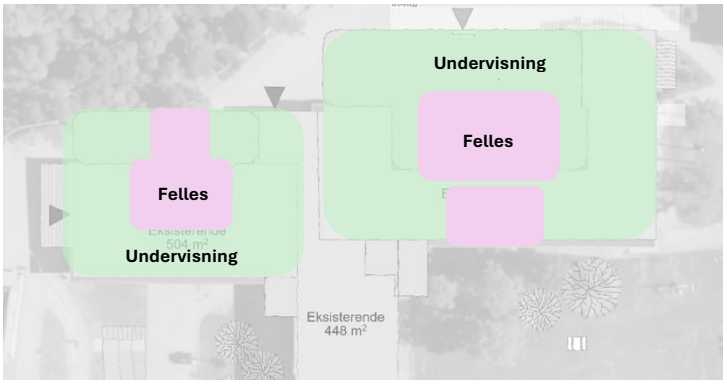
Forslaget utnytter terrengforskjellene på tomten gjennom etablering av nye tilbygg på nordsiden av skolen. Terrenget gjør det mulig å bygge deler av utvidelsen en etasje ned, noe som gir store funksjonelle og bygningsmessige gevinster.

Ved å legge tilbygget ned i terrenget kan det etableres et stort og åpent fellesrom som fungerer som skolens sentrale møteplass. Fellesrommet kan brukes til samlinger, arrangementer, gruppearbeid, presentasjoner og sosial aktivitet gjennom hele skoledagen. Løsningen gir bedre visuell kontakt mellom etasjene og bidrar til å knytte byggets ulike funksjoner tettere sammen.

Et viktig resultat av dette grepet er at dagens kjellerarealer på nordsiden får tilgang til dagslys gjennom nye fasader og åpninger mot terrenget. Områder som i dag oppleves mørke og lite attraktive kan dermed utvikles til lyse og funksjonelle lærings- og oppholdsarealer. Dette representerer en betydelig kvalitetsheving og bidrar til bedre utnyttelse av byggets samlede arealressurser.

Dagslys og plassering av undervisningsarealer

Et annet prinsipp i forslaget er at undervisningsrom og andre arealer for varig opphold i størst mulig grad plasseres fortsatt langs eksisterende og nye yttervegger. Dette gir god tilgang til dagslys, utsyn og kontakt med omgivelsene, noe som er viktig både for trivsel, læring og arbeidsmiljø. Ved å prioritere undervisningsarealer langs fasadene kan elever og ansatte få tilgang til naturlig lys gjennom store deler av dagen, mens rom med mindre behov for dagslys, som tekniske rom, lager, toaletter og enkelte støttefunksjoner, plasseres mer sentralt i bygget. Dette gir en mer effektiv utnyttelse av bygningsmassen og sikrer at de arealene som brukes mest til undervisning får de beste romkvalitetene.

Samling av funksjoner med vann og avløp

Forslaget muliggjør at funksjoner som krever omfattende vann- og avløpsinstallasjoner, som toaletter, garderober, kjøkken og tekjøkken, i størst mulig grad plasseres i de nye tilbyggene på nordsiden av skolen.

Dette er begrunnet både i praktiske og økonomiske forhold. Ved å etablere disse funksjonene i nye arealer kan man unngå omfattende inngrep i eksisterende konstruksjoner, sjakter og rørføringer i den eldre bygningsmassen. En full rehabilitering og utskifting av eksisterende vann- og avløpssystemer i gamle deler av bygget vil være både kostnadskrevende og teknisk utfordrende. Ved å konsentrere nye våtromsfunksjoner til de nye arealene oppnås derfor en mer kostnadseffektiv løsning samtidig som risikoen for uforutsette forhold i eksisterende konstruksjoner reduseres.

Grepet gir også funksjonelle fordeler. Ved å samle toaletter, kjøkken og øvrige servicefunksjoner mer sentralt i skoleanlegget blir disse lettere tilgjengelige for både elever, ansatte og besøkende. Dette gir kortere avstander, mer effektiv drift og en mer oversiktlig organisering av bygget.

Ny heis etter dagens krav og standard

Som en del av oppgraderingen foreslås det etablert en ny heis som dimensjoneres i henhold til dagens krav og standarder for universell utforming, tilgjengelighet og drift.

Den nye heisen vil sikre god tilgjengelighet mellom byggets ulike nivåer for alle brukergrupper, inkludert personer med nedsatt funksjonsevne, elever og ansatte med behov for hjelpemidler, samt transport av varer og utstyr. Heisen blir samtidig et viktig bindeledd mellom eksisterende bygningsmasse og de nye arealene på nordsiden.

Etablering av ny heis er en sentral forutsetning for at skoleanlegget skal fungere som ett helhetlig og framtidsrettet bygg som tilfredsstiller dagens krav til tilgjengelighet og universell utforming.

Teknisk oppgradering og fuktsikring

Utbyggingen på nordsiden gir også mulighet til å gjennomføre nødvendige bygningstekniske tiltak. I forbindelse med terrengarbeidene kan det etableres ny drenering langs den nordlige fasaden.

Dette er særlig viktig fordi deler av bygget over tid har vist tegn til fuktpåvirkning fra terrenget. Når området graves opp for etablering av tilbygget, kan eksisterende konstruksjoner mot terreng sikres og oppgraderes. Ny drenering og forbedret fuktsikring vil redusere risikoen for framtidige fuktproblemer og bidra til økt levetid for bygningsmassen.

Tiltaket gir dermed både funksjonelle og tekniske gevinster. Det bidrar til bedre inneklima, redusert vedlikeholdsbehov og en mer robust bygningskonstruksjon over tid.

Utfordringer og risikoforhold

Forslaget innebærer en omfattende rehabilitering og utvidelse av eksisterende bygg, noe som medfører enkelte usikkerhetsmomenter. Eldre bygningsmasse kan skjule forhold som ikke avdekkes før konstruksjoner åpnes, for eksempel fukt, slitasje, miljøfarlige materialer eller behov for ytterligere tekniske oppgraderinger. Dette kan påvirke både kostnader og fremdrift.

Ombyggingen av eksisterende bygg og samspillet mellom nye og gamle bygningsdeler stiller også høye krav til prosjektering og gjennomføring. Særlig gjelder dette konstruksjoner, tekniske anlegg, brannsikkerhet og universell utforming. Terrengarbeider og utbygging på nordsiden må gjennomføres med nødvendig hensyn til eksisterende fundamenter og konstruksjoner.

Samtidig vil risikoen kunne reduseres gjennom grundige forundersøkelser, detaljert prosjektering og ved at de mest teknisk krevende funksjonene samles i de nye tilbyggene. Dette bidrar til å begrense inngrepene i eksisterende bygningsmasse og gir bedre kontroll på både kostnader og framdrift

Inspirasjonsbilder

Illustrasjonen viser et mulig nytt sentralt fellesareal etablert gjennom tilbygget på nordsiden

Illustrasjon av mulig nytt inngangsparti for voksenopplæringen mot øst med tilhørende uteområde og møteplasser. Illustrasjonen viser et prinsipielt konsept og ikke en ferdig prosjektert løsning.

Konseptillustrasjon av mulig nytt inngangsparti på sørsiden av skolen mellom opprinnelig skole og tilbygget.

Samlet vurdering av ombyggingsalternativet

Alternativ 1 viser at eksisterende skolebygg har et betydelig potensial for videreutvikling gjennom ombygging, oppgradering og strategiske tilbygg. Løsningen bygger videre på dagens bygningsmasse og demonstrerer hvordan skolen kan tilpasses framtidige behov samtidig som stedets identitet, historie og arkitektoniske kvaliteter ivaretas.

Ombyggingsalternativet er i tråd med kommunens ambisjoner for bærekraftig utvikling og god ressursforvaltning. Ved å videreutvikle eksisterende bygningsmasse tas det vare på betydelige materielle og kulturelle verdier, samtidig som skolens tilknytning til stedet og lokalsamfunnet opprettholdes. Dette bidrar til kontinuitet og videreføring av kvaliteter som er viktige for områdets identitet og utvikling.

Forslaget legger til rette for moderne og fleksible læringsarealer, oppgradering til dagens tekniske standard, bedre universell utforming og en mer helhetlig organisering av funksjonene. Samtidig gir samlokalisering av flere brukergrupper en mer effektiv arealutnyttelse og bedre utnyttelse av fellesfunksjoner og tekniske installasjoner. Dette reduserer behovet for et større samlet bygningsareal og bidrar til en mer bærekraftig forvaltning av kommunens eiendommer.

Alternativet tar også hensyn til trafikksikkerhet ved å videreføre skolens etablerte lokalisering og trafikale struktur. Dette begrenser behovet for nye trafikale løsninger og inngrep i nærmiljøet, samtidig som kjente adkomstforhold, skoleveger og hente- og bringesituasjoner kan videreutvikles og forbedres innenfor eksisterende rammer. Dette gir gode forutsetninger for en trygg og oversiktlig skolehverdag for elever, ansatte og besøkende.

Alternativet synliggjør dermed ikke bare mulighetene som ligger i den eksisterende bygningsmassen, men også hvordan transformasjon og videre bruk kan være et framtidsrettet grep som balanserer funksjonelle behov, økonomiske hensyn og hensynet til eksisterende verdier. Samlet sett fremstår ombyggingsalternativet som en løsning som bygger videre på ressursene som allerede finnes, ivaretar områdets identitet og karakter, og legger til rette for en framtidsrettet skole med effektiv arealbruk og gode kvaliteter for brukerne.

8.3 Referanseprosjekter ombygging

Det er gjennomgått et utvalg referanseprosjekter for å belyse hvordan tilsvarende utfordringer og behov knyttet til kapasitet, læringsarealer, teknisk oppgradering og arealeffektivitet er løst i andre relevante prosjekter.

Gåsbakken skole og barnehage, Melhus

Byggherre: Melhus kommune

Entreprenør: Trebetong Entreprenør AS

Arkitekt: Eggen Arkitekter

Et godt eksempel på hvordan eksisterende skolebygg kan videreutvikles gjennom rehabilitering og målrettede tilbygg. Prosjektet kombinerer bevaring av eksisterende bygningsmasse med nye funksjoner og arealer, samtidig som anlegget har fått et helhetlig og oppdatert uttrykk. Løsningen viser hvordan ombygging kan bidra til å møte dagens pedagogiske behov og styrke skolens rolle som et viktig samlingspunkt i lokalsamfunnet.

Estrid Ericsons School

Byggherre: Hjo kommun, Sverige

Entreprenør: Skanska Sverige AB

Arkitekt: Link Arkitekter

Estrid Ericson skolen er et godt eksempel på en moderne skole der lokal identitet, høy arkitektonisk kvalitet og fremtidsrettede læringsmiljøer er tett integrert. Skolen er inspirert av designarven etter Estrid Ericson og bygger videre på Hjos sterke tradisjon som treby og håndverksmiljø.

Prosjektet kjennetegnes av bruk av varige og naturlige materialer som tre og tegl, kombinert med organiske former og en fleksibel utforming som legger til rette for fremtidige tilpasninger. Skoleanlegget er tilpasset den skrånende tomten og skaper lyse, varme og inspirerende omgivelser for læring og fellesskap. Biblioteket fungerer som skolens sosiale og pedagogiske hjerte, mens ute- og innearealene er utformet for å styrke samhandling, trivsel og tilhørighet.

Prosjektet er særlig relevant som referanse for Oppdal ungdomsskole fordi det viser hvordan skolearkitektur kan forankres i lokal historie, identitet og stedlige kvaliteter, samtidig som den legger til rette for moderne undervisningsformer og et robust læringsmiljø for fremtiden.

Værøy skole og flerbrukshall

Byggherre: Værøy kommune

Arkitekt: NSW Arkitektur

Prosjektet på Værøy viser hvordan en eldre skolebygning fra 1955 kan transformeres til moderne og funksjonelle arealer gjennom rehabilitering, ombygging og målrettede tilbygg, fremfor riving og nybygg. Den tidligere sentralskolen er bevart og videreutviklet til et kombinert anlegg for undervisning, kultur og idrett, samtidig som byggets arkitektoniske og kulturhistoriske kvaliteter er ivaretatt.

For Oppdal ungdomsskole er prosjektet et relevant eksempel på hvordan eksisterende bygningsmasse kan utnyttes som en ressurs gjennom ombruk, energieffektivisering og funksjonell tilpasning til nye behov. Prosjektet viser at eldre skolebygg kan oppnå moderne standard og betydelig redusert energibruk, samtidig som historiske kvaliteter, innebygde verdier og investerte ressurser bevares. Ved å kombinere rehabilitering med nødvendige nybygg eller tilbygg kan kommunen oppnå både bærekraftige, økonomiske og samfunnsmessige gevinster.

Denne referansen illustrerer særlig hvordan bevaring av eksisterende bygg kan inngå som en sentral del av en helhetlig skoleutvikling, der ombruk bidrar til redusert klimabelastning, lavere ressursforbruk og videreføring av stedets identitet

Rockoss, Oppdal

Byggherre: ALPINCO

Entreprenør: Olav Solberg AS

Arkitekt: Troll Arkitektur

Selv om prosjektet har et annet formål enn Oppdal ungdomsskole, illustrerer ROCKOSS hvordan et eksisterende bygg med sterk lokal identitet kan transformeres og gis nytt innhold. Prosjektet viser hvordan bygningens opprinnelige kvaliteter og særpreg kan bevares og videreutvikles gjennom målrettet ombygging, samtidig som nye funksjonelle krav ivaretas. Løsningen synliggjør potensialet som ligger i å videreutvikle eksisterende bygningsmasse som grunnlag for en moderne og framtidsrettet bruk.

8.4 Alternativ 2 – Riving og nybygg

Dette alternativet innebærer etablering av en helt ny ungdomsskole som erstatter dagens skoleanlegg. En ny skole gir størst frihet til å utvikle et framtidsrettet læringsmiljø tilpasset dagens og framtidens pedagogiske, tekniske og funksjonelle krav. Bygget kan prosjekteres uten begrensninger knyttet til eksisterende konstruksjoner, planløsninger eller tekniske systemer.

En viktig fordel ved nybygg er muligheten til å oppnå en mer arealeffektiv skole med et lavere brutto/netto-forhold enn det som normalt er mulig ved ombygging av eksisterende bygningsmasse. Arealene kan organiseres mer effektivt, og samme funksjons- og romprogram kan ofte realiseres innenfor et mindre bruttoareal. Dette kan bidra til redusert energibruk og lavere kostnader til drift og vedlikehold gjennom byggets levetid.

Nybygg kan også gi mulighet til å vurdere en tettere kobling mellom ungdomsskolen og andre kommunale funksjoner. Dersom lokalisering og tomteforhold tillater det, kan det eksempelvis være aktuelt å etablere innendørs forbindelser mellom ungdomsskolen og barneskolen, eller mellom skolen og andre kommunale bygg. Dette kan gi gevinster knyttet til sambruk, arealeffektivitet og drift, men må utredes nærmere dersom dette alternativet blir valgt.

Samtidig må fordelene ved et nytt og moderne skoleanlegg vurderes opp mot investeringskostnadene og håndteringen av eksisterende bygningsmasse. En ny skole vil normalt innebære betydelige investeringer, og dersom dagens skolebygninger ikke får en ny funksjon etter at ny skole tas i bruk, kan kommunen bli stående med kostnader knyttet til drift, vedlikehold, sikring, ombygging eller framtidig rivning. Restverdien i eksisterende bygningsmasse og mulighetene for videre bruk vil derfor være sentrale vurderingstemaer.

For å belyse ulike gjennomføringsstrategier er det vurdert to alternativer:

Alternativ 2a – Ny skole på eksisterende tomt

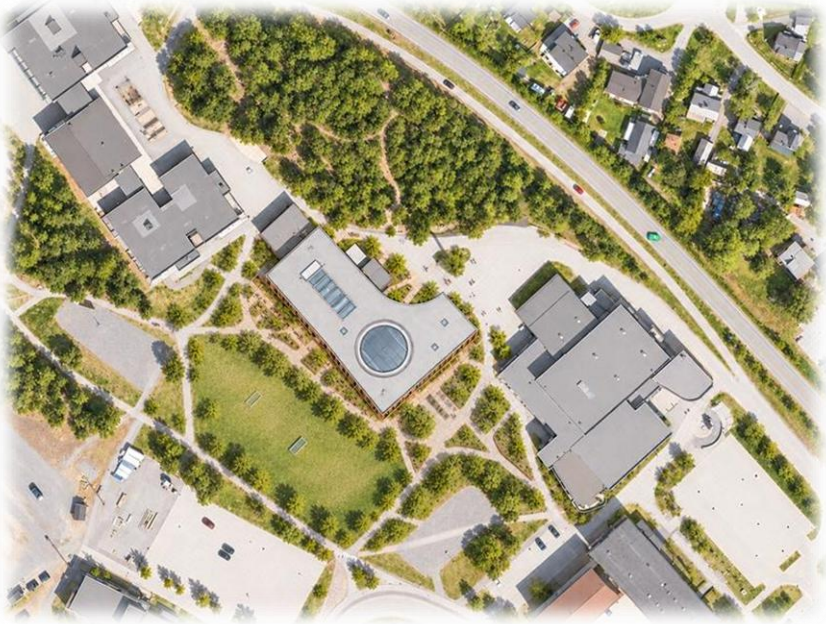
Alternativ 2b – Ny skole på ny tomt

2A. Riving av eksisterende skole, nybygg av skole på samme tomt

I dette alternativet flyttes skolens virksomhet til midlertidige lokaler i byggeperioden. Eksisterende skolebygg rives, og en ny skole oppføres på dagens skoletomt. Når nybygget står ferdig, flyttes elever og ansatte tilbake til den nye skolen.

Løsningen gir full råderett over tomten gjennom hele byggeperioden, og den nye skolen kan utvikles uten hensyn til eksisterende bygninger eller pågående skoledrift. Dette gir gode forutsetninger for å optimalisere byggets plassering, uteområder, trafikkavvikling og tekniske løsninger.

Dette alternativet innebærer ikke samlokalisering av voksenopplæringen i den nye skolen, som følge av de høye investeringskostnader knyttet til nybygg.

Inspirasjonsskisse viser ca. arealbehov for et 4600kvm delt på 2etg.

Det er også enkelte forhold som må avklares nærmere i senere planfaser. Blant annet vurderes det eksisterende VA-anlegget å ha behov for utskifting, og grunnforholdene foran skolen kan medføre behov for omfattende masseskifting (se vedlegg 5). Dette er forhold som kan påvirke både kostnader og gjennomføring, men som ikke på nåværende tidspunkt vurderes å være avgjørende for realiserbarheten av alternativet.

Fordeler

- Gir størst frihet til å utvikle et optimalt og framtidsrettet skoleanlegg.
- Mulighet for den mest arealeffektive løsningen med lavt brutto/netto-forhold.
- Gode muligheter for effektiv organisering av uteområder, parkering, varelevering og trafikksikkerhet.
- Nybygget kan prosjekteres med moderne tekniske løsninger og lavt energibehov.
- Lavere framtidige drifts- og vedlikeholdskostnader for selve skolebygget.
- Mulighet for å etablere hensiktsmessige koblinger til barneskolen eller andre funksjoner på området dersom dette vurderes som ønskelig.

Ulemper

- Krever etablering og drift av midlertidige skolelokaler i byggeperioden.
- Høyest investeringskostnader av alle alternativer
- Hele restverdien i eksisterende skolebygg går tapt.
- Rivning medfører ressursbruk, avfallshåndtering og klimagassutslipp.
- Eventuelle historiske, arkitektoniske eller identitetsskapende kvaliteter ved dagens skole forsvinner.
- Flytting til og fra midlertidige lokaler kan være belastende for elever og ansatte.
- Kommunen mister muligheten til å videreutvikle eller gjenbruke eksisterende bygningsmasse til andre formål.

Samlet sett representerer alternativ 2A en robust og framtidsrettet løsning med stor grad av fleksibilitet og utviklingsmuligheter. Alternativet gir gode forutsetninger for å etablere en moderne skole med høy funksjonalitet, effektive arealer og tilpasningsdyktige løsninger. Samtidig er alternativet forbundet med høye investeringskostnader og innebærer at eksisterende bygningsverdier går tapt.

2B. Ny skole på ny tomt

I dette alternativet etableres en ny ungdomsskole på en nærliggende tomt, mens dagens skole benyttes gjennom hele byggeperioden. Flytting til den nye skolen skjer først når bygget er ferdigstilt og klart til bruk, noe som gir en trygg og forutsigbar gjennomføring uten behov for midlertidige undervisningslokaler. Dette alternativet innebærer verken samlokalisering av voksenopplæringen eller etablering av fleksiarealer for Aune barneskole. Disse funksjonene er i stedet planlagt lokalisert i dagens ungdomsskole. Dagens skolebygg er imidlertid større enn arealbehovet til disse to brukergruppene alene.

Konseptet tar utgangspunkt i et kompakt skolebygg over to eller tre etasjer. En slik løsning gir en effektiv arealutnyttelse av tomten og gjør det mulig å samle skolens funksjoner i et oversiktlig og helhetlig bygg. Korte interne avstander mellom undervisningsarealer, administrasjon og fellesfunksjoner kan bidra til enklere drift, bedre samhandling mellom fagmiljøer og økt fleksibilitet i den daglige bruken av skolen. Samtidig frigjøres mer av tomten til uteoppholdsarealer, aktivitetssoner og grøntstruktur.

En mulig lokalisering er området som i dag benyttes som basketballbane. Området ligger i umiddelbar nærhet til eksisterende skoleområde, er relativt lite benyttet og representerer et betydelig utviklingspotensial for ny bebyggelse. Tomten ligger også nær dagens holdeplass for skolebussene, noe som gir gode forutsetninger for effektive transportløsninger. Plasseringen gir muligheter til å utvikle et moderne og framtidsrettet skoleanlegg som kan tilpasses dagens pedagogiske, tekniske og funksjonelle krav uten begrensninger fra eksisterende bygningsmasse.

Inspirasjonsskisse, viser ca. arealbehov for et 4400kvm delt på 2-3etg

Lokaliseringen innebærer samtidig enkelte forhold som må avklares nærmere i videre planlegging. Tomten berøres av eksisterende teknisk infrastruktur, og byggets plassering og organisering bør derfor tilpasses slik at nødvendige tiltak og tilpasninger kan gjennomføres på en hensiktsmessig måte.

Tomten har også begrensede adkomstmuligheter for større kjøretøy, herunder varelevering, renovasjon og utrykningskjøretøy. For å sikre tilfredsstillende tilgjengelighet kan det bli nødvendig å etablere nye kjøreveier eller justere eksisterende trafikkløsninger. Dette kan blant annet påvirke parkeringsarealene på vestsiden av Statens hus.

Tomtens geometri gir videre enkelte utfordringer knyttet til organisering av bygninger, uteområder og interne forbindelser. Særlig mot Statens hus og kulturhuset kan det være krevende å etablere aktive og attraktive gangforbindelser gjennom hele forløpet. Enkelte strekninger kan få begrenset aktivitet og oppleves som lange eller lite oversiktlige dersom dette ikke håndteres gjennom bevisst utforming av bebyggelse, landskap og belysning. Samtidig kan en kompakt bygningsstruktur bidra til å redusere omfanget av slike arealer og legge til rette for mer konsentrerte og aktive uteområder rundt skolen.

Prinsipsnitt av alt 2B. Skole med 3etg.

Fordeler

- Ordinær skoledrift kan opprettholdes gjennom hele byggeperioden.
- Ingen behov for midlertidige skolelokaler.
- Ny skole kan utvikles uten begrensninger fra eksisterende bygningsmasse.
- Gir mulighet til å etablere en mer arealeffektiv skole med bedre brutto-/nettoforhold enn dagens bygningsmasse.
- Restverdien i dagens skolebygg kan i større grad ivaretas.
- Eksisterende skole kan potensielt omdisponeres til andre kommunale formål eller avhendes.
- Tomten er allerede tilgjengelig og har et betydelig utviklingspotensial.
- Nærhet til skolebussholdeplasser gir gode forutsetninger for effektive og trafikksikre transportløsninger.
- Gir frihet til å utforme bygninger, uteområder og trafikkløsninger basert på framtidige behov.
- Kan legge til rette for nye former for sambruk mellom skole, kultur, idrett og andre kommunale tjenester.

Ulemper

- Høye investeringskostnader knyttet til etablering av et helt nytt skoleanlegg.
- Framtidig bruk av dagens skolebygg og skoleområde **må** avklares.
- **Økende samlede drifts- og vedlikeholdskostnader dersom kommunen må forvalte både nye og eksisterende bygningsmasse over tid.**
- Begrenset adkomst for større kjøretøy kan kreve omlegging eller utvidelse av eksisterende trafikk- og parkeringsløsninger.
- Parkeringsarealene vest for Statens hus blir berørt som følge av behov for tilkomst til skoleanlegget.
- Området har eksisterende kvaliteter i form av vegetasjon og etablerte trær som kan bli påvirket av en utbygging.
- Den nye skolen vil ligge lenger unna både barneskolen og kulturhuset enn dagens ungdomsskole. Dette kan gjøre det mer krevende å legge til rette for sambruk av arealer, fellesfunksjoner og framtidige samlokaliseringsløsninger.
- Kommunen mister mulighet til å bruke et sentral og verdifullt tomt til senere bruk.

Alternativet gir mange av de samme fordelene som nybygg på eksisterende tomt, men uten at skoledriften påvirkes i byggeperioden. Løsningen gir gode muligheter for å utvikle et moderne, arealeffektivt og framtidsrettet skoleanlegg, samtidig som eksisterende skolebygg og skoleområde kan videreutvikles for andre formål. Den aktuelle tomten fremstår som et område med betydelig utviklingspotensial og gode forutsetninger for etablering av et nytt skoleanlegg, samtidig som nærhet til skolebussholdeplasser bidrar til gode transportløsninger.

Samtidig innebærer alternativet betydelige investeringskostnader, og den samlede økonomiske bærekraften vil i stor grad være avhengig av hvordan dagens skolebygg og eiendom forvaltes etter at den nye skolen tas i bruk. Videre må det tas hensyn til eksisterende overvannsinfrastruktur, tilgjengelighet for større kjøretøy, konsekvenser for omkringliggende parkeringsarealer og ivaretakelse av eksisterende grønnstruktur ved plassering og utforming av ny bebyggelse. Lokaliseringen medfører også økt avstand til både barneskolen og kulturhuset, noe som kan redusere mulighetene for sambruk og samlokalisering sammenlignet med dagens situasjon.

Det er også viktig å merke seg at dagens skolebygg har et betydelig oppgraderingsbehov som må håndteres innen relativt kort tid. Dersom alternativet med ny skole på ny tomt velges, anbefales det derfor å etablere et eget prosjekt for eksisterende skolebygg parallelt med planleggingen av ny skole. Et slikt prosjekt bør kartlegge byggets mulige framtidige bruksområder, investeringsbehov og potensialet for kommunal- eller annen offentlig bruk. Dette vil gi kommunen et bedre beslutningsgrunnlag for videre forvaltning av eiendommen og bidra til at verdiene i eksisterende bygningsmasse ivaretas på en bærekraftig måte.

Om investeringskostnader alternativ 2

Investeringskostnadene for alternativ 2A og 2B er i hovedsak knyttet til etablering av et helt nytt skoleanlegg. Begge alternativene gir stor frihet til å utvikle en moderne og framtidsrettet skole, men kostnadsbildet påvirkes av en rekke forhold knyttet til tomt, infrastruktur, gjennomføringsmodell og håndtering av eksisterende bygningsmasse.

For å sikre et realistisk beslutningsgrunnlag er kostnadsberegningene i denne analysen basert på alternativ 2B, som innebærer etablering av ny skole på ny tomt samtidig som eksisterende skolebygg opprettholdes inntil videre. Dette alternativet legger til rette for en mer fleksibel vurdering av framtidig bruk av dagens skoleområde og reduserer behovet for irreversible beslutninger knyttet til eksisterende bygningsmasse i tidlig fase.

Alternativ 2A, som forutsetter riving av eksisterende skole og etablering av ny skole på dagens tomt, kan potensielt gi andre kostnadsmessige konsekvenser knyttet til blant annet riving, midlertidige løsninger i byggeperioden og gjennomføring på en aktiv skoletomt. Dersom alternativ 2A skal vurderes videre, anbefales det at disse forholdene utredes nærmere for å sikre et sammenlignbart grunnlag mellom alternativene.

For alternativ 2B vil det på et senere tidspunkt være behov for å avklare framtidig bruk, ombygging, avhending eller videre drift av eksisterende skolebygg. Dette vil kunne påvirke den samlede økonomien i prosjektet, men ligger utenfor kostnadsrammen som er vurdert i denne fasen.

8.5 Referanseprosjekter nybygging

Frakkagjerd ungdomsskole

Byggherre: Tysvær kommune

Entreprenør: GL Prosjektservice

Arkitekt: Holon

Frakkagjerd ungdomsskole (Tysvær kommune) ble kåret til **Årets skolebygg 2026** og trekkes frem som et eksempel på hvordan en skole kan fungere som både læringsarena og møteplass for lokalsamfunnet. Prosjektet illustrerer betydningen av tydelige fellesarealer, sterke sosiale møteplasser og fleksible læringsmiljøer organisert rundt hjemmebaser. Skolen er utviklet med høye miljøambisjoner, blant annet gjennom bruk av massivtre, lavkarbon betong, solceller og energibrønner.

Flakstad barne- og ungdomsskole

Byggherre: Flakstad kommune

Entreprenør: Peyma Entreprenør

Arkitekt: Link Arkitekter

Flakstad barne- og ungdomsskole er et referanseprosjekt som viser hvordan et skoleanlegg kan utvikles med sterk stedstilpasning og tett samspill mellom arkitektur, landskap og læringsmiljø. Skolen er utformet med utgangspunkt i de lokale natur- og klimaforholdene, og bygningsformen skaper skjermede uteområder og gode oppholdsarealer gjennom hele året.

Prosjektet er organisert med vekt på fleksible læringsarealer, enkel orientering og høy grad av sambruk. Skolens sentrale fellesområde fungerer som et sosialt og pedagogisk samlingspunkt, mens uteområdene er integrert som en aktiv del av lærings- og aktivitetsmiljøet. Bygget er oppført i massivtre med synlige trekonstruksjoner som bidrar til gode romkvaliteter, et godt inneklima og lave klimagassutslipp.

For Oppdal ungdomsskole er prosjektet særlig relevant som eksempel på hvordan arkitektur kan ta utgangspunkt i natur- og landskapskvaliteter for å skape et robust, fleksibelt og fremtidsrettet skoleanlegg. Prosjektet viser hvordan bærekraftige løsninger og sterk lokal identitet kan kombineres med attraktive møteplasser for både elever og lokalsamfunn.

Hunndalen skole - Konkurranseforslag

Byggherre: Gjøvik kommune

Arkitekt: Pir 2

Hunndalen skole er et konkurranseforslag utviklet for en pris og designkonkurranse i Gjøvik. Prosjektet tar utgangspunkt i Hunndalens industrihistorie og viderefører stedets identitet gjennom konseptet *«Kunnskapsfabrikken»*, der skolen er utformet som en moderne fortolkning av områdets historiske fabrikkmiljøer.

Forslaget legger stor vekt på sammenhengen mellom skole, nærmiljø og landskap. Uteområdene er organisert som et sammenhengende landskapsgrep som knytter den nye skolen til eksisterende skoleanlegg, omkringliggende grøntområder og nærliggende byrom. Samtidig er bygget utformet for å bidra til en helhetlig utvikling av Hunndalen som bydel, med sterke koblinger mellom skolens funksjoner og lokalsamfunnet.

For Oppdal ungdomsskole er prosjektet særlig relevant som eksempel på hvordan arkitektur kan ta utgangspunkt i lokal historie, identitet og stedskarakter for å skape et skoleanlegg med tydelig egenart. Forslaget illustrerer hvordan skoleutbygging kan brukes som et virkemiddel for stedsutvikling, samtidig som den styrker tilhørighet og samspill mellom skolen og omgivelsene.

9 Investeringskostnader

Investeringskostnadene utgjør en sentral del av beslutningsgrunnlaget for valg av framtidig løsning for Oppdal ungdomsskole. Samtidig er det viktig å understreke at investeringene bør vurderes i et helhetlig perspektiv, og ikke utelukkende baseres på byggekostnader isolert. De ulike alternativene varierer både i investeringsnivå, funksjonsinnhold, arealomfang og grad av måloppnåelse. En direkte sammenligning av rene byggekostnader vil derfor ikke alene gi et tilstrekkelig bilde av de økonomiske konsekvensene eller verdien av de ulike løsningene.

I dette kapitlet presenteres estimerte prosjektkostnader for hvert alternativ basert på tidligfasekalkyler utarbeidet av **Bygganalyse AS** v/Sondre Hegna. Prosjektkostnadene omfatter ikke bare selve bygge- og ombyggingsarbeidene, men også nødvendige kostnader knyttet til prosjektering, byggherreorganisasjon, inventar og utstyr, offentlige gebyrer, nødvendig oppgradering av infrastruktur rundt bygget, utomhus, merverdiavgift, prisstigning og avsetninger for usikkerhet. Det er den samlede prosjektkostnaden som representerer det forventede investeringsbehovet for kommunen, og som derfor bør legges til grunn ved sammenligning av alternativene.

Kostnadsestimatene i denne utredningen kan være høyere enn generelle nøkkeltall og erfaringspriser, eksempelvis fra Norsk Prisbok. Dette skyldes at beregningene omfatter den totale prosjektkostnaden og inkluderer kostnadselementer som ofte ikke inngår i standard kvadratmeterpriser. Hensikten med denne tilnærmingen er å identifisere potensielle kostnader på et tidlig tidspunkt og synliggjøre prosjektets reelle investeringsbehov. Dette gir kommunen et bedre grunnlag for å gjøre bevisste prioriteringer mellom prosjektets ulike komponenter og reduserer risikoen for uforutsette kostnader i senere plan- og gjennomføringsfaser.

Videre må investeringskostnadene ses i sammenheng med hvilke funksjoner, kvaliteter hvert alternativ gir. Alternativene omfatter i ulik grad arealer til voksenopplæring, fleksiarealer for Aune barneskole, trafikksikkerhetstiltak, bevaring av eksisterende bygningsverdier og andre kvaliteter som bidrar til prosjektets samlede nytteverdi og arealbehov per alternativ

Kostnadsmatrise

Konto		Alt 1	Alt 2A	Alt 2B
	Bruttoareal nye skole (kvm)	4619	4467	4249
	Riving (kvm)	-	3600	Uavklart
	Antall elever (ungdomsskole + barneskole)	300+30	300+30	300
01-07	**Sum entreprisekostnad**	**kr 192 235 497**	**kr 220 077 239**	**kr 198 477 000**
	kr/elev	kr 582 532	kr 666 901	kr 601 445
	Kr/kvm	41 620kr	49 270kr	46 711kr
08-09	Sum byggherres kostnader, eks. MVA	kr 42 125 396	kr 42 125 396	kr 45 500 000
10	MVA	kr 57 705 167	kr 62 739 015	kr 59 619 250
	Sum kontor 1-10, inkl mva	**kr 292 066 060**	**kr 324 941 650**	**kr 303 596 250**
11	Forventet tillegg (8-10%)	kr 29 206 606	kr 32 494 165	kr 24 287 700
12	Usikkerhetsavsetning (8-10%)	kr 29 206 606	kr 32 494 165	kr 24 287 700
	SUM - TOTAL - eks prisstigning	**kr 350 479 272**	**kr 389 929 980**	**kr 352 171 650**
13	Prisregulering 4,5% frem til 2030	kr 44 160 388	kr 49 131 177	kr 44 373 628
	SUM - TOTAL (avrundet)	**kr 395 000 000**	**kr 439 000 000**	**kr 397 000 000**

Opsjon Alt 1: Voksenopplæring 622kvm 60 deltakere (kun entreprisekostnad)	kr 27 316 374

Midlertidig skole (inngår i driftskostnader)	kr 16 000 000	kr 16 000 000	
Teoretiske kostnader FDV 60 år ungdomsskole +sambruksareal (uten oppgradering, prisstigning, (avrundet)	kr 254 000 000	kr 218 000 000	kr 427 000 000

Et alternativ med høyere investeringskostnad kan derfor samtidig gi større funksjonell verdi eller dekke flere behov, mens et alternativ med lavere investeringskostnad ikke nødvendigvis er det mest kostnadseffektive når prosjektet vurderes i sin helhet.

Kostnadsestimatene er utarbeidet på et tidlig stadium i planprosessen og må derfor betraktes som foreløpige vurderinger med høy grad av usikkerhet. Likevel gir de et robust grunnlag for å synliggjøre relative forskjeller mellom alternativene og vurdere de økonomiske konsekvensene av ulike strategiske valg. Formålet med kapitlet er å gi en oversikt over investeringsbehovet for hvert alternativ og samtidig legge til rette for en helhetlig vurdering der økonomi, funksjonalitet og samfunnsnytte ses i sammenheng.

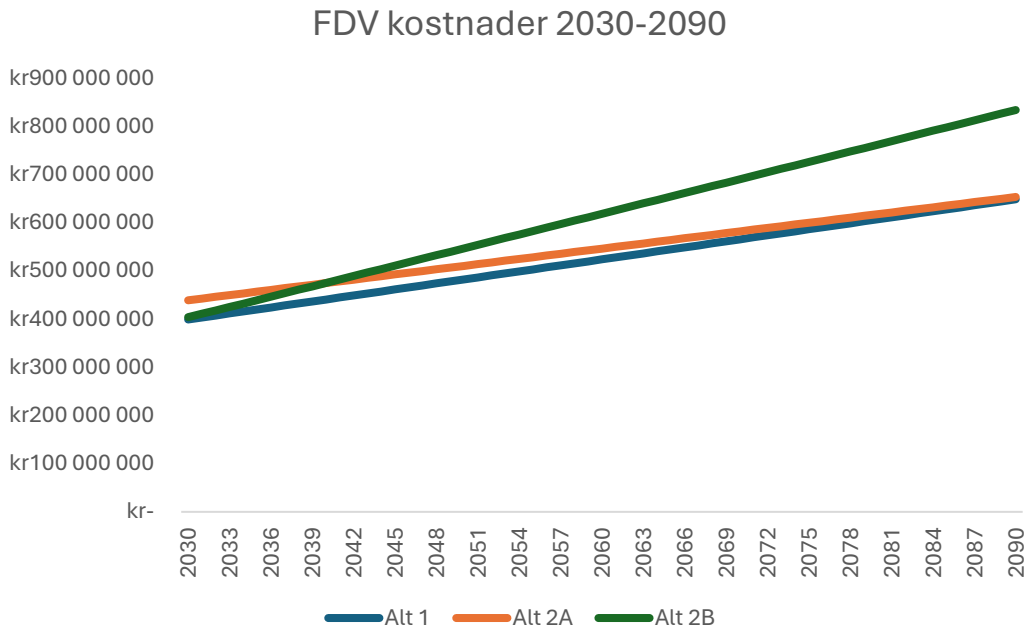
Ved valg av framtidig løsning er det også viktig å vurdere alternativene i et livsløpsperspektiv, der både investeringskostnader, driftskostnader og samlet nytte inngår i beslutningsgrunnlaget. Investeringskostnaden representerer kun en del av de totale kostnadene kommunen vil pådra seg gjennom byggets levetid. Erfaring viser at kostnader knyttet til drift, vedlikehold, utskiftninger, energi og forvaltning over tid kan utgjøre et betydelig beløp, ofte på nivå med eller høyere enn den opprinnelige investeringen.

De ulike alternativene vil ha forskjellig kostnadsprofil i driftsfasen. Faktorer som byggenes størrelse, tekniske standard, energieffektivitet, fleksibilitet og vedlikeholdsbehov vil påvirke de årlige utgiftene kommunen må dekke. Samtidig kan løsninger som legger til rette for effektiv arealbruk, reduserte transportbehov, sambruk av funksjoner og lavere energiforbruk gi økonomiske gevinster over tid.

Kost-nytte-vurderingen bør derfor ikke begrenses til å identifisere alternativet med lavest investeringskostnad. Det mest fordelaktige alternativet kan være det som gir best balanse mellom investering, framtidige driftskostnader, funksjonalitet og måloppnåelse. Et alternativ med høyere investeringskostnad kan eksempelvis være økonomisk gunstig på lang sikt dersom det gir lavere driftsutgifter, høyere brukskvalitet eller bedre muligheter for tilpasning til framtidige behov.

For Oppdal kommune er det derfor avgjørende å se investering og drift i sammenheng. Alternative løsninger bør vurderes ut fra deres samlede livssykluskostnader og den nytten de gir brukerne og samfunnet over tid. Dette gir et mer robust beslutningsgrunnlag og reduserer risikoen for at kortsiktige besparelser fører til høyere kostnader eller redusert funksjonalitet i framtiden.

Grafikken under illustrerer beregnede, teoretiske livssykluskostnader for de ulike alternativene over en 60-års periode uten prisstigning. Fremstillingen viser hvordan de samlede kostnadene utvikler seg over tid når både investeringskostnader og forventede framtidige FDV-kostnader inngår i vurderingen. Dette gir et mer helhetlig bilde av de økonomiske konsekvensene av hvert alternativ og synliggjør hvordan løsninger med tilnærmet like investeringskostnader kan prestere ulikt gjennom byggets levetid.

Tallene er beregnet med utgangspunkt i ulike bygningsløsninger, der driftskostnadene varierer med størrelse, energieffektivitet og robusthet. Dagens bygg er plassert i kategorien høy, med en antatt driftskostnad på om lag 1 000 kr/m^2 per år. Mer moderne og energieffektive bygg kan oppnå lavere driftskostnader, slik tabellen under viser.

FDV	
	kr/kvm/år
Lavt	800
Basis	900
Høyt	1000

10 Vurderingskriterier for konseptet

For å belyse konsekvensene av de ulike alternativene på en helhetlig måte er det gjennomført separate vurderinger av sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft. Bærekraftbegrepet omfatter mer enn klima og miljø, og handler om hvordan løsningene bidrar til langsiktig verdiskaping for brukerne, kommunen og samfunnet som helhet.

Vurderingene bygger på både kvalitative og kvantitative analyser, i denne fasen er alle kriterier vektes likt. De kvalitative vurderingene omfatter blant annet forhold knyttet til læringsmiljø, funksjonalitet, fleksibilitet, trivsel og langsiktig brukskvalitet. De kvantitative vurderingene bygger på tilgjengelige nøkkeltall og beregninger, herunder arealbruk, investeringskostnader og andre målbare forhold. Samlet gir dette et bredere og mer nyansert beslutningsgrunnlag enn om vurderingene baseres på enten kvalitative eller kvantitative forhold alene.

Vurderingene tar utgangspunkt i prosjektets mål og premisser, samt prinsippet om at framtidige investeringer skal gi varige og robuste løsninger. Hvert alternativ vurderes derfor opp mot sentrale kriterier innenfor de tre bærekraftsdimensjonene.

De enkelte kriterium er klassifisert som **svært god**, **god** eller **lav**, hvor klassifiseringen uttrykker alternativets relative egnethet innenfor det aktuelle temaet

Den sosiale bærekraftvurderingen retter seg mot hvordan alternativene understøtter læring, trivsel, inkludering, arbeidsmiljø og skolens rolle som møteplass i lokalsamfunnet.

Den økonomiske bærekraftvurderingen fokuserer på investeringsbehov, økonomisk risiko og langsiktig verdiforvaltning.

Den miljømessige bærekraftvurderingen omfatter blant annet ressursbruk, ombruk av eksisterende bygningsmasse, arealeffektivitet og forventet miljøpåvirkning gjennom byggets levetid.

Samlet skal vurderingene bidra til å identifisere hvilket alternativ som i størst grad legger til rette for et framtidsrettet, robust og bærekraftig skoleanlegg, og som gir størst verdi for kommunen og samfunnet over tid.

1. Sosial bærekraft

Vurdering av hvordan alternativet bidrar til læring, trivsel, inkludering og langsiktig brukskvalitet.

Kriterium	Vurderingsspørsmål	Alt 1	Alt 2A	Alt 2B
Læringsmiljø og elevtrivsel	Understøtter løsningen moderne pedagogikk og ulike læringsformer?			
Midlertidigskole	Hvordan påvirker den midlertidige skolen elevene og ansatte?			
Arbeidsmiljø	Gir løsningen gode arbeidsforhold for ansatte?			
Universell utforming	Er anlegget tilgjengelig og inkluderende for alle brukergrupper?			
Oversikt og trygghet	Bidrar organiseringen til trygghet og tilsyn			
Sosiale møteplasser	Tilrettelegger løsningen for samhandling og fellesskap?			
Robusthet for framtidige behov	Kan bygget tilpasses endringer i elevtall og organisering?			
Bidrag til lokalsamfunnet	Styrker anlegget skolens rolle som møteplass og samfunnsarena?			

2. Økonomisk bærekraft

Vurdering av investeringsbehov, livsløpskostnader og langsiktig verdiskaping.

Kriterium	Vurderingsspørsmål	Alt 1	Alt 2A	Alt 2B
Investeringskostnad	Investeringskostnader			
Byggeteknisk risiko	Hvor stor er risikoen for uforutsette kostnader?			
Driftskostnader	Forventet nivå på energi-, renholds- og driftskostnader?			
Vedlikeholdsbehov	Forventet framtidig vedlikeholds omfang?			
Levetid og slitestyrke	Hvor robust er løsningen over tid?			
Fleksibilitet	Kan bygget tilpasses uten store framtidige investeringer?			
Arealeffektivitet	Utnyttes arealene effektivt?			
Langsiktig verdiforvaltning	Bidrar alternativet til god ressursforvaltning over byggets levetid?			
Midlertidige skole	Ressursutnytting og midlertidighet			

Mål oppnåelse Svært god God Lav

3. Miljømessig bærekraft

Vurdering av hvordan alternativet påvirker klima, ressursbruk og miljø gjennom byggets levetid.

Kriterium	**Vurderingsspørsmål**	**Alt 1**	**Alt 2A**	**Alt 2B**
Ombruk av eksisterende bygningsmasse	I hvilken grad benyttes eksisterende ressurser videre?			
Materialbruk	Legger løsningen til rette for materialeffektive valg?			
Klimafotavtrykk ved gjennomføring	Forventede utslipp fra bygging eller ombygging?			
Energiytelse	Potensial for lavt energiforbruk i drift?			
Arealeffektivitet	Reduseres unødvendig arealbruk?			
Teknisk levetid	Bidrar løsningen til lang levetid før større utskiftninger?			
Fremtidig ombyggingsbehov	Vil løsningen redusere behovet for framtidige inngrep?			
Ressurseffektiv drift	Legger bygget til rette for effektiv drift og ressursbruk?			

Oppsummeringsmatrise

Denne kan brukes til å sammenligne alternativene på overordnet nivå:

Bærekrafts dimensjon			
Sosial bærekraft			
Økonomisk bærekraft			
Miljømessig bærekraft			

Mål oppnåelse Svært god God Lav

11 Anbefalinger og veien videre

Alternativ 1 oppnår samlet sett høyest måloppnåelse fordi det kombinerer god funksjonalitet, best ressursutnyttelse av eksisterende verdier, sterke sambruksmuligheter, lavest samlede livssykluskostnader og god måloppnåelse innen sosial, miljømessig og økonomisk bærekraft.

Selv om alternativ 1 oppnår høyest samlet måloppnåelse, innebærer det også større usikkerhet og økonomisk risiko enn et rent nybyggsalternativ, dette vises i bla. i høyre usikkerhetsavsetting og forventet tillegg i kalkylen. Risikoen er særlig knyttet til forhold ved eksisterende bygningsmasse som først vil kunne avdekkes gjennom videre undersøkelser, prosjektering og eventuelle inngrep i bygget. Det anbefales derfor at det i neste fase utredes ett eller flere bearbeidede alternativer med mål om å redusere risiko og investeringskostnader, samtidig som prosjektets viktigste kvaliteter og målsettinger ivaretas.

Dessuten viser utredningen at investeringskostnadene for alle vurderte alternativer ligger høyere enn det som var forventet. Dette innebærer at det er behov for å undersøke ytterligere muligheter og alternative løsninger for å avklare om prosjektet kan gjennomføres med et kostnadsnivå som i større grad samsvarer med kommunens ambisjoner og økonomiske handlingsrom. Dette må også ses i sammenheng med øvrige investeringsprosjekter og prioriteringer som kommunen står overfor i årene fremover.

En viktig hensikt med denne modningsfasen er å gi kommunen mulighet til å undersøke, utvikle og sammenligne ulike konsepter på et overordnet nivå før det investeres betydelige ressurser i detaljplanlegging og prosjektering. Dette styrker beslutningsgrunnlaget og reduserer risikoen for at prosjektet utvikles for langt før sentrale spørsmål knyttet til behov, økonomi, kvalitet og gjennomførbarhet er tilstrekkelig avklart.

11.1 Veien videre

Med utgangspunkt i denne konseptvalgutredningen er det lagt til grunn en målsetting om at ny skole skal kunne tas i bruk i løpet av 2030-31. Det er imidlertid viktig å understreke at dette tidspunktet vil være avhengig av når endelig konsept velges og hvilke videre avklaringer som kreves i den neste fasen. Forsinkelser i konseptvalg eller videre beslutningsprosesser vil kunne påvirke både framdriften og prosjektets samlede kostnader som følge av prisstigning i bygge- og anleggsmarkedet. For å redusere denne risikoen bør kommunen derfor tilstrebe å avklare framtidig konsept så tidlig som mulig, slik at prosjektet kan videreføres uten unødvendige forsinkelser og med minst mulig påvirkning fra framtidig kostnadsvekst.

Som neste fase anbefales det å utarbeide et detaljert rom- og funksjonsprogram med bistand fra spesialister innen skoleplanlegging. Arbeidet foreslås igangsatt i starten av 2027 og skal konkretisere skolens framtidige arealbehov og romfunksjoner, samt sikre et godt forankret arealkrav for neste fase. Prosessen bør gjennomføres i tett samarbeid med skolens ledelse, ansatte, elever og øvrige relevante interessenter. Bred medvirkning vil være viktig for å sikre at den framtidige skolen støtter pedagogiske mål, ivaretar brukerbehov og legger til rette for effektiv drift og fleksibilitet over tid.

Rom og funksjonsprogrammet vil danne grunnlaget for videre planlegging og prosjektering, samtidig som det gir et mer detaljert og kvalitetssikret arealgrunnlag. Dette er særlig viktig ettersom arealbehovet har direkte innvirkning på prosjektets investeringskostnader, og kan bidra til å identifisere muligheter for arealoptimalisering og kostnadsreduksjoner før endelig konsept og omfang fastsettes.

Deretter anbefales det å gjennomføre en pris og designkonkurranse, eller en annen konseptutviklingsfase, med utgangspunkt i et godt forankret rom og funksjonsprogram. Dette vil gi kommunen et godt beslutningsgrunnlag for valg av utforming, organisering og gjennomføringsstrategi for den framtidige skolen. Etter dette følger detaljprosjektering, anbudsprosess og kontrahering av entreprenør fram mot en mulig byggestart i perioden 2029-2030.

12 Bruk av KI i denne utredningen

I arbeidet med konseptvalgutredningen for Oppdal ungdomsskole er det benyttet kunstig intelligens (KI) som et støtteverktøy i deler av analyse-, visualiserings- og skriveprosessen. KI har blant annet blitt brukt til transkribering av intervjuer, språkvask, oppsummering av informasjon samt videreutvikling av skisser og illustrasjoner for å visualisere konsepter og mulige løsninger.

Bruken har vært i tråd med Oppdal kommunes retningslinjer for kunstig intelligens, og det er kun benyttet godkjente KI-verktøy gjennom kommunens Microsoft 365-miljø. Alt KI-generert innhold er gjennomgått, kvalitetssikret og bearbeidet av prosjektleder, som har hatt det fulle faglige ansvaret for vurderinger, analyser, illustrasjoner, konklusjoner og anbefalinger i utredningen.

Det er ikke delt sensitive personopplysninger eller annen konfidensiell informasjon i KI-verktøyene som er benyttet.